

Verksamhetsberättelse

FACKET FÖR SKOGS-, TRÄ-
OCH GRAFISK BRANSCH

2017

Verksamhetsberättelse och Årsredovisning

2017

Innehåll

Ordföranden har ordet.....	2
Verkställande utskottet och förbundsstyrelsen	3
Beslut från förbundsstyrelsens sammanträden	3
Förbundsmöten 2017	6
Organisationsutveckling	6
Facklig Närvaro	6
Värdegrundsfrågor	6
Yrkesutbildning, vidareutbildning, Teknikcollege	7
Internationellt	8
Ungdomsverksamheten	9
Arbetsmiljö	9
Facklig/politisk verksamhet.....	9
FSC	10
Försäkringsverksamheten	10
Facklig utbildning.....	10
Svenska PEFC 2017	11
Press och kommunikation	11
Näringspolitik.....	12
Vår tidning – Dagens Arbete	13
Avtals- och lönerörelser	15
Utsända Förbundsmeddelande, Förbundsinformation, Personalmeddelande, Personalinformation, Avtalsnytt samt FURA	22
Personalavdelningen	26
Anställda som börjat under 2017	26
Anställda som slutat under 2017.....	26
ÅRSREDOVISNING 2017	27
Förvaltningsberättelse	28
Revisionsberättelse.....	52
Slutord.....	54

Ordföranden har ordet

GS verksamhet har under året präglats av ett fortsatt fokus på att bygga vår organisation starkare. Stärkta av såväl högkonjunktur som en strukturell omvandling av byggbranschen finns det goda förutsättningar för förbundet att växa.

Den uttalade målsättningen som förbundsstyrelsen nu styr emot är att förbundet fram till nästa kongress 2021 ska ha en positiv medlemsutveckling och en ekonomi i balans.

Vi har under året bromsat den negativa medlemsutvecklingen men mycket återstår att göra för att öka medlemsantalet i förbundet.

Förbundsmötets centrala målsättningar har under flera år varit inriktade på att vi ska bygga vår lokala organisation starkare. Under året har förbundsstyrelsen också fattat en rad beslut för att stärka vår målstyrningsprocess; bland annat genom en mer strukturerad uppföljning av fattade beslut.

Under året genomfördes också en stor avtalsrörelse där nya treåriga riksavtal tecknades den 31 mars. Avtalen förhandlades fram inom ramen för en LO-samordning där förbunden enats om att driva en låglönesatsning. Detta krav fick genomslag när industrin träffade avtal och därmed kunde övriga LO-förbund driva igenom kravet i sina förhandlingar. Detta är ett talande exempel på hur stark den fackliga rörelsen kan vara när vi är samordnade.

Den politiska fråga som rönt mest uppmärksamhet under året är utan tvekan det upprop som gick under namnet #metoo. Det var ett gräsrotsuppror där kvinnor bröt tystnadskulturen runt sexuella trakasserier och övergrepp. Det blev uppenbart att alla branscher på arbetsmarknaden, inklusive arbetarrörelsen, har mycket att göra för att motverka trakasserier och diskriminering på arbetsplatser. Vikten av att arbeta brett med värdegrundsfrågor och motverka diskriminering blev därmed än tydligare och det konkreta resultatet av uppropet kommer säkert att prägla debatten även under kommande år.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen lade under året en budget med en stark fördelningsprofil. Bland annat innehöll budgeten höjt barnbidrag och bättre villkor för pensionärer. För oss i facket återfanns en efterlängtd reform, nämligen återinförandet av avdragsrätt för fackföreningsavgiften. Budgeten lade en stark grund för den valrörelse som väntar under kommande år.

Sammanfattningsvis innehöll det fackliga GS-året både top-par och dalar. Det är så verkligheten ser ut. Vår kamp för Gemensam Styrka går vidare med oförminskad kraft!

Per-Olof Sjöö
Förbundsordförande

Verkställande utskottet och förbundsstyrelsen

Verkställande utskottet (VU) har under 2017 bestått av Per-Olof Sjö, förbundsordförande, Madelene Engman, 1:e vice ordförande och Bo-Arne Andersson, 2:e vice ordförande.

Adjungerade vid verkställande utskottets sammanträden har Michael Nyqvist, kanslichef, Jonas Nordmark, personalchef och Robert Eriksson, ekonomichef, varit. Sekreterare har Birgitta Sandberg varit. Verkställande utskottet har haft 30 protokollförda sammanträden under året.

Förbundsstyrelsen har under 2017 haft följande sammansättning:

Per-Olof Sjö,	förbundsordförande
Madelene Engman,	1:e vice ordförande
Bo-Arne Andersson,	2:e vice ordförande
Roman Hagman,	avd 2 Östra Skåne/Blekinge
Jörgen Johansson,	avd 3 Halland/Kronoberg
Jennie Iderfjell,	avd 5 Smålands Högländ t.o.m. april 2017
Patrik Thorsson Nilsson,	avd 3 Halland/Kronoberg fr.o.m. maj 2017
Dusan Lozic,	avd 6 Väst
Claes Schoultz,	avd 7 Skaraborg
Gunilla Charléz,	avd 9 Östra Svealand
Camilla Lundh,	avd 10 Mälardalen
Lars Nyman,	avd 12 Dalarna
Daniel Andersson,	avd 14 Mellannorrland
Patric Lundström,	avd 15 Norr

Adjungerade vid förbundsstyrelsens sammanträden har Michael Nyqvist, kanslichef, Jonas Nordmark, personalchef och Robert Eriksson, ekonomichef, varit. Sekreterare har Birgitta Sandberg varit. Förbundsstyrelsen har haft 16 protokollförda sammanträden under året.

Beslut från förbundsstyrelsens sammanträden

Telefonsammanträde den 3 januari beslutade

- Att medge undantag vid inträde i GS med anledning av förbundets varsel om stridsåtgärder avseende avtalsområde VASA-Skog respektive VISST.

Ordinarie sammanträde den 25 januari beslutade bland annat

- att godkänna förslaget om ny firmateckning och attestordning
- att godkänna målplanegruppens förslag till ny modell för målstyrning och verksamhetsplanering samt att utse Kenneth Johansson till målstyrningsansvarig
- att återbesätta och inleda rekryteringsprocess till tjänsten som ombudsman i avdelning 7 Skaraborg efter Jonas Nordmark
- att efter genomförda förhandlingar med ombudsmannaklubben, erbjuda lokalombudsman Kenneth Edvardsson,

avdelning 6 Väst, tjänsten för struktur och samordning av kompetensfrågor och yrkesutbildning på förbunds-kontoret

- att Jörgen Johansson, avdelning 3 Halland/Kronoberg, Jennie Iderfjell, avdelning 5 Smålands Högländ och Lars Nyman, avdelning 12 Dalarna, ersätter Erik Georgii, förbunds-kontoret, Mari Burmeister, avdelning 4 Östra Småland, och Fredrik Lundberg, avdelning 15 Norr utses som ledamöter i Stiftelsen GS Internationella Solidaritetsfond
- att nominera Jonas Nordmark till arbetsgrupp kring kommande förändringar av Personuppgiftslagen (PUL)
- att nominera Bo-Arne Andersson som ledamot i AFA Livförsäkring
- att nominera Michael Nyqvist till LOs stadgekommitté, samt
- att godkänna reviderade konfliktanvisningar för 2017.

Ordinarie sammanträde den 22 februari beslutade bland annat

- att avyttra Fritidsbyn Kloten HB
- att Kristoffer Englund vikariat som lokalombudsman i avdelning 15 Norr övergår i en tillsvidareanställning
- att erbjuda lokalombudsman Tommy Strandhäll, avdelning 6 Väst, tjänsten som lokalombudsman i avdelning 7 Skaraborg
- att återbesätta och inleda rekryteringsprocess till tjänsten som lokalombudsman i avdelning 6 Väst
- att erbjuda Ulf Svensson tjänsten som lokalombudsman i avdelning 8 Östergötland, samt
- att erbjuda Jennie Iderfjell anställning som lokalombudsman i avdelning 5 Smålands Högländ.

Ordinarie sammanträde den 29 mars beslutade bland annat

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Grafiska Företagens Förbund avseende avsättning av pensionspremier till Arbetstidspension (AP)
- att utöver avtalsansvarig, utse Mahmoud Hajsaid, avdelning 9 Östra Svealand, att ingå i LOs gemensamma förhandlingsdelegation avseende Samhallavtalet
- att godkänna reviderad attestordning för 2017
- att bevilja ansökan från avdelning 8 Östergötland om att få hålla avdelningens årsmöte den 31 maj 2017
- att godkänna facklig-politiskt regionsansvarigas förslag om att de får i uppdrag att ta fram nyckelfrågor inför valen samt idé till valstrategi 2018/2019 för beslut av förbundsstyrelsen inför höstens förbundsmöte
- att återbesätta och inleda rekryteringsprocess till tjänsten som lokalombudsman i avdelning 5 Smålands Högländ med anledning av att Leif Smith erhållit omplacering till lokalombudsman i avdelning 6 Väst
- att erbjuda lokalombudsman Susanna Ekeljung, avdelning 15 Norr, anställning som ombudsman på förbunds-kontoret från den 1 maj 2017 med anledning av att ombudsman Leif Johansson går i pension
- att utse Tanja Räisänen, avdelning 7 Skaraborg, till ny representant i Arbetsmiljörådet med anledning av att Mari Burmeister, avdelning 4 Östra Småland, avsagt sig uppdraget samt att mandatperioden för samtliga ledamöter i GS Arbetsmiljöråd förnyas i två år från den 1 april 2017
- att nominera Madelene Engman som ordinarie ledamot med Bo-Arne Andersson som suppleant till Dagens Arbete styrelse efter Erik Georgii

- att nominera Bo-Arne Andersson som ordinarie ledamot till LO-TCO Rättsskydds styrelse efter Erik Georgii
- att nominera Bo-Arne Andersson som ordinarie ledamot till LO Förmåner AB efter Erik Georgii
- att nominera Bo-Arne Andersson som ordinarie ledamot till LOs Försäkringshandelsbolags styrelse
- att godkänna upprättat yttrande över Gymnasieutredningens betänkande till Utbildningsdepartementet, samt
- att godkänna upprättat förslag till "Kamerapolicy".

Telefonsammanträde den 31 mars beslutade

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Föreningen Industriebetsgivarna avseende sågverksavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Trä- och Möbelföretagen avseende träindustriavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Trä- och Möbelföretagen avseende stoppmöbelindustriavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Grafiska Företagens Förbund avseende infomediaavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Grafiska Företagens Förbund avseende förpackningsavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020, samt
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Skogs-, och Lantarbetsgivareförbundet avseende skogsavtalet för tiden 1 april 2017–31 mars 2020.

Ordinarie sammanträde den 26 april beslutade bland annat

- att föreslå förbundsmötet anta förbundets verksamhetsberättelse för 2016,
- att föreslå förbundsmötet anta års- och koncernredovisning för 2016
- att godkänna upprättat resultat/analys för 2016
- att bevilja ansökan från avdelning 8 Östergötland om förlängd dispens för att hålla avdelningens årsmöte den 20 juni 2017
- att föreslå förbundsmötet att omvandla avdelning 8 Östergötland till verksamhetsavdelning
- att återremittera upprättat förslag till målplan för 2018 för komplettering, samt
- att föreslå förbundsmötet att anta förslag till utlåtande över inkommen motion.

Telefonsammanträde 9 maj beslutade

- att förbundet på lämpligt sätt tillmötesgår Fastighetsanställdas Förbunds hemställan om sympatiåtgärder med anledning av deras varsel om stridsåtgärder på Service-entreprenadavtalet med Almega Tjänsteföretagen
- att VU får mandat att vidta lämpliga åtgärder för att få till stånd ett avtal med Mediaföretagen Almega avseende tidningsavtalet, samt
- att VU får mandat att vidta lämpliga åtgärder för att få till stånd ett avtal avseende Bemanningsavtalet.

Ordinarie sammanträde den 17 maj beslutade bland annat

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet, Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet samt Unionen avseende virkesmättningsavtalet för tiden 1 maj 2017–31 mars 2020

- att godkänna träffad överenskommelse med Bemanningsföretagen gällande "Kollektivavtal för anställda i bemanningsföretag" för perioden 1 maj 2017–30 april 2020
- att godkänna upprättad rapport för första tertiet samt prognos för 2017
- att föreslå förbundsmötet att godkänna upprättat förslag till Målplan 2018
- att Camilla Lundh, avdelning 10 Mälardalen, går in som förbundets ordinarie ledamot i LOs representantskap och att Jörgen Johansson, avdelning 3 Halland/Kronoberg, blir ny suppleant, samt
- att utse Camilla Lundh, avdelning 10 Mälardalen, som ny ledamot i Stiftelsen GS Internationella Solidaritetsfond efter Jennie Iderfjell, avdelning 5 Smålands Högland.

Ordinarie sammanträde den 13 juni beslutade bland annat

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Svensk Handel avseende trävaruhandelsavtalet för tiden 1 maj 2017–31 mars 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Skogsstyrelsen avseende VASA-Skog för tiden 1 januari 2017–31 december 2019
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Skogsstyrelsen avseende VISST för tiden 1 januari 2017–31 december 2017
- att godkänna reviderad attestordning att gälla från den 1 augusti 2017
- att erbjuda verksamhetsassistent Carolina Schön, avdelning 5 Smålands Högland, anställning som lokalombudsman i avdelningen samt att återbesätta tjänsten som verksamhetsassistent
- att återbesätta tjänsten som verksamhetsassistent i avdelning 9 Östra Svealand med anledning av att Peter Isgren sagt upp sin anställning, samt
- att ge VU mandat att besluta om att ansluta förbundet till Global Deal.

Extra sammanträde den 14 juni beslutade

- att godkänna upprättad firmateckning för avdelning 8 Östergötland att gälla från den 14 juni 2017 med anledning av att förbundsmötet beslutat omvandla avdelningen till en verksamhetsavdelning.

Ordinarie sammanträde den 30 augusti beslutade bland annat

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Almega Medieföretagen avseende grafikeravtalet för tiden 1 maj 2017–30 april 2020, samt
- att erbjuda Joel Snell anställning som lokalombudsman i avdelning 15 Norr med anledning av att Susanna Ekeljung erhållit anställning på förbundskontoret.

Ordinarie sammanträde den 27 september beslutade bland annat

- att VU får mandat att vidta lämpliga åtgärder för att få till stånd ett avtal med Almega Samhallförbundet avseende samhallsavtalet samt att förbundet anpassar möjligheten att bli medlem i GS för att ha samma regler som övriga inblandade förbund
- att godkänna upprättad rapport för andra tertiet samt prognos för 2017
- att godkänna upprättat förslag till Verksamhetsplan 2018

- att återbesätta medlemsassistent Ulla Sjöbergs tjänst med anledning av att hon avser gå i pension den 1 januari 2018
- att godkänna upprättat förslag till riktlinjer för registrering i ABC Besök, samt
- att godkänna "Rapport från Almedalen 2017".

Ordinarie sammanträde 25 oktober beslutade bland annat

- att ge LO mandat att förhandla med Svenskt Näringsliv om trygghet och omställning
- att godkänna träffad överenskommelse mellan LO-förbunden och Almega Samhallförbundet avseende kollektivavtal för Samhallföretagen för tiden 1 oktober 2017–30 september 2020
- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation avseende kyrkans avtal för tiden 1 april 2017–31 mars 2020
- att föreslå förbundsmötet godkänna förslag till förbundets avgiftsnivåer för 2018
- att godkänna upprättat förslag till avdelningarnas fördelningsbelopp för 2018
- att godkänna upprättat förslag till "Målplansprocessen 2018", samt
- att föreslå förbundsmötet att anta förslag till utlåtanden över inkomna motioner.

Extra sammanträde den 17 november beslutade

- att GS bedömning av den slutförhandlade överenskommelsen om stärkt etablering på arbetsmarknaden är att GS inte kommer kunna teckna förbundsavtal med principöverenskommelsen som grund då den slutligen ska antagas eller förkastas i sin helhet.

Ordinarie sammanträde den 22 november beslutade bland annat

- att godkänna upprättat förslag till budget för 2018, samt
- att godkänna reviderad "Kommunikationspolicy".

Ordinarie sammanträde den 20 december beslutade bland annat

- att godkänna träffad överenskommelse mellan förbundet och Skogsstyrelsen avseende VISST för tiden 1 januari 2018–31 december 2020
- att godkänna upprättad strukturplan för kongressen 2021, samt
- att godkänna Stefan Björnestöls rapport från The Finnish Industrial Unions första kongress i Finland den 27–30 november 2017.

Förbunds möten 2017

Årets första förbunds möte avhölls på Rönneberga den 13–14 juni

Under förbunds mötet behandlas en motion samt förbundets årsredovisning samt verksamhetsberättelse.

Året verksamhetsberättelse genomgicks och godkändes. Årsredovisningen i övrigt lades också till handlingarna med ett godkännande. Styrelsen fick följdriktigt ansvarsfrihet för det gångna året.

Förbundsstyrelsen förslag till att göra avdelning 8 till verksamhetsavdelning godkändes. På kommande förbunds möten ska det rapporteras löpande om hur det fortskrider med arbetet att åter föra avdelningen tillbaka som sedvanlig avdelning.

En motion hade inkommit från avdelningarna. Från avdelning 7 hade inkommit en motion kring förbundets fastigheter, förbunds mötet ansåg motionen besvarad.

Den stora diskussionen handlade om Målplan 2018. Efter långa diskussioner godkändes förbundsstyrelsens förslag till Målplan. Verksamhetsplan fattade förbundsstyrelsen beslut om i augusti.

Årets andra förbunds möte avhölls på Louis De Geer konferenscentrum i Norrköping den 22-23 november

Under förbunds mötet behandlades fem motioner.

Avdelning 6 hade inkommit med en motion kring fackliga skolinformatörer, förbunds mötet ansåg motionen besvarad.

Från avdelning 9 hade inkommit motion angående anställningsprocessen av förbundsanställd personal i avdelningarna, motionen med en ny attsats ansågs besvarad.

Ytterligare en motion från avdelning 9 hade inkommit med förslag om att låta våra klubbar ha årsmöte senare än vad stadgarna tillåter, motionen avlogs.

Återigen en motion från avdelning 9 om tolkhjälp, motionen ansågs besvarad med det yttrande förbundsstyrelsen gjort.

Från avdelning 12 hade inkommit motion kring Nordea och förbundets kapital, yttrandet över motionen som förbundsstyrelsen gjort bifölls med en tilläggsattsats.

Förbunds mötet beslutade godkänna efter diskussioner, kommande års förbundsavgifter.

Förbunds mötet godkände även de framtagna avtalsplattformarna från LO och från Facken inom industrin.

Organisationsutveckling

Under 2017 har vi fortsatt med vår fokusering på medlemsrekrytering, teckna avtal på företag i våra branscher och bygga en fungerande lokal organisation på våra arbetsplatser. Vi har ett resultat för vår medlemsnära verksamhet som visar tydligt att med fler företagsbesök så värvar vi fler medlemmar och höjer vår organisationsgrad vilket är viktigt med tanke på de hot som finns, t.ex. social dumpning av löner och övriga villkor på våra arbetsplatser.

Vi har under året utbildat 60 stycken skogsorganisatörer till att organisera fler i skogen där vi ser att det har varit ett efter-satt område.

Vi har under senare delen av året också gjort det möjligt att bli medlem i förbundet på vår hemsida och där har vi fått ett positivt gensvar.

It-verktyget ABC Besök används nu i stor utsträckning och vi ser att det är en stor tillgång för den lokala och centrala verksamheten.

Vi har i år haft en större delaktighet från avdelningarna i planering och framtagande av Mål- och Verksamhetsplan för 2018 med fokusering på organisering, teckna avtal och bli fler förtroendevalda.

Tyvärr kan vi konstatera att vi fortfarande tappar medlemmar, fast det är i en mindre skala. Vi har under 2017 rekryterat fler medlemmar än vi gjort något år innan och nu skall vi stoppa utflödet.

Facklig Närvaro

Det finns mycket man skulle vilja skriva om verksamhetsåret 2017 när det gäller Facklig Närvaro. Vi vet sedan tidigare att vår närvaro ute på arbetsplatserna gör skillnad och har vi bara ett tydligt budskap och följer upp våra besök så kommer medlemmarna. Men detta år fanns något positivt i luften och den tydligheten som förbundsledningen visat när det gäller våra primära mål, "ROT" (Rekrytera, Organisera, Teckna avtal) var något som gav energi till våra beslutsfattare och utförare i avdelningarna. När vi sätter tydliga mål och följer dessa efter bästa förmåga så gör det skillnad.

Vi har aldrig skrivit in så många nya medlemmar som under 2017. Det beror inte bara på att våra branscher nyanställer, det underlättar bara jobbet. Det beror dock i första hand på att våra avdelningar gör ett bra jobb och prioriterar vår kärnverksamhet. Vår "skogssatsning" som skulle lyfta vårt engagemang ute bland våra medlemmar och blivande medlemmar i skogen bidrog också med nyinskrivna medlemmar. Om man brukar säga att "medlemstappet bromsat in" så vill jag kalla det som hänt på skogssidan en "tvärnit".

Vi vet nu, med facit i hand, vad som måste göras för att klara av vår största utmaning.

Att på årsbasis öka medlemsantalet i GS och samtidigt stärka organisationsgraden. Håller vi bara i vår välbehövda service till medlemmarna, kontaktar de som vill lämna oss, besöker våra arbetsplatser och stärker våra förtroendevalda på arbetsplatserna – då blir vi Sveriges bästa fackförbund som växer.

Tack alla ni där ute för ett bra 2017.

Värdegrundsarbete

Arbetet med att integrera vår värdegrund i allt vi gör har fortsatt under året.

Två utbildningar med de värdegrundsansvariga har ägt rum under året. Den 16–17 mars och 28–30 november. Dessa två utbildningar hölls på Runö av Malin Djuse och Susanna Ekeljung.

De värdegrundsansvariga i avdelningarna har på ett fantastiskt sätt arbetat med att stärka organisationen, engagera fler och väva in värdegrunden lokalt. Några av de värdegrundsansvariga har också utbildat andra avdelningar i vår värdegrund.

Dessutom har en av våra förtroendevalda använts i en av våra centrala utbildningar, och två andra förtroendevalda i en av våra regionala utbildningar – vilket visar på att kunskapsnivån hos många av de värdegrundsansvariga nu är väldigt hög.

Regionala utbildningar, som uppföljning på 2016-års utbildning "Att arbeta mot främlingsfientlighet", har genomförts, i samarbete med EXPO, i tre av våra fyra regioner i förbundet.

GS deltog på Pride som tidigare år tillsammans med LO-förbunden och LO i en gemensam monter. Och naturligtvis deltog vi också i Prideparaden.

Yrkesutbildning, vidareutbildning, Teknikcollege

Yrkesutbildning och kompetensutveckling

Förmågan att ställa om när ändrade kompetenskrav påverkar våra arbeten blir mer avgörande i framtiden. Den pågående strukturomvandlingen till följd av digitalisering och ökad global konkurrens sker snabbt. Våra medlemmars kompetenser kommer löpande behöva utvecklas för att hålla jämna steg med utvecklingen på arbetsplatsen men även för att vid behov kunna ställa om till arbeten hos nya arbetsgivare och inom nya yrkesområden. Föreläggningen för att våra medlemmar skall kunna stå starka på svensk arbetsmarknad är att man har en bred och god kunskap på yrkesområdet samt att man kan få den validerad då lärandet kan ske informellt på arbetsplatsen. Även under anställningen måste det finnas goda möjligheter till kompetensutveckling. GS har under året arbetat inom många områden för att säkerställa detta. Nedan följer en sammanställning.

Teknikcollege

GS har fortsatt att verka för förbättrad kompetensförsörjning genom Teknikcollege. I dag finns 25 regioner med nära 150 Teknikcollegecertifierade utbildningsanordnare och över 3 000 samverkansföretag från norr till söder. Under 2017 har Industrirådets Teknikcollegegrupp arbetat fram en gemensam skrift med förslag på förbättringar gällande utbildningspolitiken.

Lokalt och regionalt arbete

Lokalt sköts skolfrågorna av respektive avdelning som ofta är representerad i programråden på gymnasieskolorna knutna till branschen. En del av dessa är Teknikcollege. På samma sätt förekommer det ett lokalt arbete kring Yrkeshögskolor med anknytning till förbundets branscher.

Skolverkets nationella programråd

GS representeras av Kenneth Edvardsson i det nationella programrådet för industriteknik. GS har även utbildningar på Naturbruks- och Hantverksprogrammen men tyvärr är Skolverkets tolkning av regelverket kring nationella programråden så att en person bara kan sitta i ett råd. I Industritekniska programrådet har det arbetats fram så kallade yrkespaket för Yrkesvuxutbildningar. Dessa paket ska fungera som riktlinje för kommuner och andra utbildare för att säkerställa att de elever som går Yrkesvux får relevant utbildning för det tänkta yrket.

Yrkesintroduktionsanställningar (YA)

När det gäller Yrkesintroduktionsanställningar har antalet avtal varit ganska konstant under året. Träindustriavtalet är det avtal som har flest överenskommelser men det är också det största avtalsområdet. Värt att notera är att nästan hälften av avtalen som har tecknats på Träindustriavtalet finns på arbetsplatser bundna av hängavtal. Det är fortfarande så att det är företrädesvis små företag som använder sig av möjligheten till Yrkesintroduktionsanställningar. Stefan Björnstöl har representerat GS i YA-delegationen under 2017.

Utbildningsdag om validering av yrkeskompetens

Under hösten höll GS sin första utbildning om validering av yrkeskompetens. Utbildningen var välbesökt och utvärderingen visar att deltagarna var mycket nöjda. På utbildningen deltog 12 förtroendevalda

Jäm- ställ- het
Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch
1 juni 2009
Kompetens
Kollektivavtal Kongress
Tillsammans gör vi skillnad Politik
Försäkringsverksamhet
Skogsbruk
Träindustri
Grafisk bransch
Gemensam styrka
Engagemang Framtiden i våra händer
Miljö Medlemsnära
Tillsammans Förtroendevald
Skyddsombud Arbetsmiljö
Rättvisa Ombud Jämlikhet
Demokrati Organiserings
Styrka Internationellt arbete Studier
Arbetsliv Bygg i trä

Svensk industrivalidering

Under 2017 blev Industriteknik Bas Svensk Industrivalidering. GS är delägare i konceptet tillsammans med arbetsmarknadens parter inom industrin samt ett antal branschorganisationer. I dag består Svensk Industrivalidering av tre valideringsmodeller. Industriteknik Bas IB, Automation Bas AB samt Underhåll Bas UB. I slutet av året fick Svensk Industrivalidering ett projekt beviljat av ESF (Europeiska Socialfonden).

Grafiska yrkesnämnden

GS ledamöter i nämnden har under året varit Mats Jägbro, Magnus Leoson samt Kenneth Edvardsson. Grafiska yrkesnämnden besökte Viskastrandsgymnasiets Industritekniska utbildning med inriktning Grafiker. Under besöket i Borås träffade Grafiska yrkesnämnden lärare från skolan. Även två företag besöktes som är engagerade i utbildningen. Grafiska yrkesnämnden beviljades medel från Skolverket för att utveckla lärandet vid yrkesintroduktionsanställning. Det har resulterat i att vi idag kan validera fram bevis på yrkeskompetens inom grafisk bransch. Yrkeskompetenserna bygger vidare på Industriteknik Bas samt Automation Bas som tagits fram gemensamt i industrin för grundläggande

operatörskompetens. Materialet kan användas vid rekrytering, i kontakt med utbildare och för kompetensutveckling av personal. Validering kommer att kunna göras genom testcenter. Valideringen är helt webbaserad och tar mellan tre timmar och som mest en dag i anspråk.

Stoppmöbel- och Träindustrins Yrkesnämnd (STYN)

GS ledamöter i nämnden har under året varit Stefan Björnestöl, Hans Åke Gustavsson och Kenneth Edvardsson. Under 2017 har STYN genomfört två ordinarie möten där yrkesnämnden i huvudsak diskuterat kompetensförsörjningsfrågor för branschen samt fungerat som remissinstans för utbildningspolitiska frågor.

I projektet på Träindustriavtalet är det Validering av yrkeskompetenser för träindustrin har GS – tillsammans med TMF – tagit fram kompetenskrav och ett valideringssystem för CNC-operatörer, maskinsnickare och ytbehandlare samt specialsnickare. Yrkeskompetenserna bygger vidare på Industriteknik Bas som tagits fram gemensamt i industrin för grundläggande operatörskompetens. Materialet kan användas vid rekrytering, i kontakt med utbildare och för kompetensutveckling av personal. Validering kommer att kunna göras genom testcenter. Valideringen är helt webbaserad och tar mellan tre timmar och som mest en dag i anspråk.

Snabbspår för nyanlända inom träindustrin

Den 20 december 2016 skrev GS, TMF och Arbetsförmedlingen på en överenskommelse om snabbspår. Insatserna inriktade sig på att skapa fördjupad kunskap om vilka behov som företag och fackliga företrädare upplever att det finns i samband med att påskynda nyanlända invandrares etablering på arbetsmarknaden samt skapa en mobilisering inför en överenskommelse. Denna mobilisering har dels skett via kontakter och diskussioner samt via mer breda informationsinsatser.

Under hösten drev GS tillsammans med TMF ett pilotprojekt med snabbspårsguider i Västervik och södra Norrbottens län. Resultatet har varit mycket lyckat. Insikten hos arbetsgivare och fackliga företrädare om vilka verktyg som finns för att rekrytera nyanlända i synnerhet men även andra grupper har ökat rejält. Kunskapen hos arbetsförmedlingen om branschens behov har blivit mer tydlig.

Skogsbrukets Yrkesnämnd (SYN)

Skogsbrukets Yrkesnämnd (SYN) har uppdraget att arbeta med yrkesutbildning, yrkesinformation och arbetsmiljö inom skogsbruket. I SYNs styrelse har GS representerats av Magnus Lindberg och Kenneth Edvardsson. Ett principbeslut om att den skogliga inriktningen inom naturbruksprogrammet ska vara möjlig att certifieras togs av TCs styrelse på hösten 2016 (skogsmaskinförare). Under hösten 2017 ansökte Furuheadsskolan i Kalix om att bli certifierade. Den 30 november var det granskningsbesök på skolan. Beslut om certifiering kommer under våren 2018.

GS tillsammans med SLA har även drivit ett valideringsprojekt. För att lättare bedöma vilken nivå en elev befinner sig på har vi utvecklat ett valideringsverktyg som är integrerat i en simulatormiljö. Ett väl fungerande verktyg kan på ett tydligt sätt visa eleverna vad som kommer att krävas av dem för att vara anställningsbara.

Sågverksavtalet

GS ingår redan nu i IAKR (Industriarbetsgivarnas kompetensråd). IAKR samlar samtliga avtalsområden på kollektivsidan och bedriver verksamhet som faller in under respektive avtalsområdes yr-

kesnämnder. Från förbundets sida deltar Krister Rosén. IAKR har även fungerat som remissinstans för utbildningspolitiska frågor.

Internationellt

GS är medlemmar i två globala fackliga federationer. Byggnads- och Träarbetarinternationalen BTI, som har sitt kontor i Genève, Schweiz och UNI Global Union, som har sitt säte i Nyon, Schweiz. BTI har 279 medlemsförbund med cirka 12 miljoner medlemmar och UNI har 900 medlemsförbund med cirka 20 miljoner medlemmar. De globala federationerna samordnar, leder och administrerar flertalet av förbundets projekt. Per-Olof Sjöo är ordförande för BTI och Madelene Engman styrelseledamot i UNI Graphical and Packaging sector.

Globalt

Byggnads- och Träarbetarinternationalen BTI, kongress

I december genomförde det globala facket BTI sin fjärde kongress i Durban, Sydafrika.

Kongressen beslutade om en ny strategi för kommande period med syfte att stärka samarbetet mellan medlemsförbunden och möta globala utmaningar. För att utveckla verksamheten valdes fler unga och kvinnor in i kommittéer och styrelsen. Per-Olof Sjöo omvaldes att leda BTI den kommande kongressperioden under fyra år.

GS biståndprojekt

GS bedriver utvecklingsprojekt tillsammans med de globala facken UNI Global Union och BTI. Syftet är stärka fria och demokratiska fackföreningar globalt. Samtliga projekt utformas efter strategier beslutade av respektive kongress samt efter de olika medlemsförbundens behov av stöd.

Under 2017 genomfördes utvärderingar av projekten i Afrika, Asien, Latinamerika och Europa. Nya ansökningar för kommande femårsperiod lämnades till Union to Union som är ramorganisation och administrerar stödet från Sida.

Europa

Under året har det arbetats med att få mer fokus och struktur på vilka frågor som ska behandlas och vilka positioner som ska tas i de olika frågorna. Detta arbete har skett inom ramen för SBTf Svenska Bygg- och Trä-facken. Frågor som är och har varit viktiga under året och som skulle påverka den svenska modellen har varit följande direktiv; utstationerings-, Arbetstids-, Arbetsplats- och EWC-direktivet för att nämna några. Utöver detta har ett arbete inom facken i Europa diskuterats som skulle ge möjlighet för stora koncerner att teckna företagsavtal på Europainivå. Detta har vi kraftigt motsatt oss från svensk sida.

Internt i GS har vi startat diskussioner om att koppla sam-

man arbetet som sker i de olika nätverken för att få så stort utfall som möjligt. Exempelvis för att fånga upp gemensamma problem i Europa, använda EWC-nätverken, för att sedan ta det vidare i krav vid förhandlingarna på Europeanivå i den så kallade sociala dialogen.

Även att använda EWC-nätverken för att inventera och identifiera var kapacitetsbyggande behövs och där kunna stödja via koncept som exempelvis BOA eller COZZ. Under året har en inventering av befintliga EWC-råd gjorts samt att förbundet mer aktivt tagit initiativ till att föra ut information från sociala dialoger och kommittéer till råden.

BOA Baltic Organizing Academy har under 2017 genomfört förändringar och har nu en legal struktur i de tre Baltiska länderna. Det finns nu stadgar som har vissa grundläggande krav för att ett förbund ska få stöd. Såsom nationellt medlemsregister, intagande av avgiften nationellt, 20 procents avsättning av sin egen budget till organiseringsarbetet och egen avgift till BOA. Det har även skett ett namnbyte till Baltic Organizing Alliance BOA.

Ett arbete som startade i en diskussion på Europeanivå någon gång runt 2012, om en social stämpel för möbelindustrin mynnade 2017 ut i en gemensam motion mellan GS och BWI med support av UNI Graphical and Packaging och EBTF till FSC General Assembly. Kravet där var att den så kallade Chain of Custody skulle innehålla grundläggande fackliga rättigheter. Motionen antogs inte. Tyvärr kan vi i detta arbete konstatera att det fanns Svenska bolagsrepresentanter som var aktivt emot motionen. På FSC General Assembly deltog Per-Olof Sjö och Tony Berggren från GS. De ingick där i förhandlingsdelegationen för BTI. På BTI:s kongress höll vår delegat Camilla Lundh ett anförande om att motionen inte antogs och kongressen gav FSC gult kort för sitt beteende.

Ungdomsverksamheten

Året 2017 blev ett år där det viktiga ungdomsrådet reducerades rejält. Joel Snell rekryterades till ombudsman, Sandra Olsson bytte bransch och Emmeli Persson väntade tillökning. Marcus Linnros tog dock över rollen som sammankallande i rådet och håller för närvarande i rodret på ett förtjänstfullt sätt. Läget är under kontroll och nya, unga krafter är på väg in för att stärka upp verksamheten de kommande åren.

Vi lyckas, i de flesta fall, besöka flertalet gymnasieutbildningar som har en koppling till GS branschområden men vi kan bättre. Vi borde klara av 100 procent av skolorna och dessutom gör GS så pass bra och informativa besök, enligt lärare och elever, att vi är välkomna i större utsträckning än tidigare.

I augusti hade vi som vanligt en ungdomskonferens där frågan om hur bemanningen i ungdomsrådets styrgrupp skulle se ut framöver. Glädjande nog var det många som anmälde sitt intresse för att hjälpa till. Vi kom fram till att det borde finnas ett par "suppleanter" för att säkerställa styrgruppen i de fall då rådets medlemmar får förhinder.

Även detta år hade vi en stark representation på LOs ungdomsforum. Avdelningarna har gjort ett bra jobb när det gäller rekrytering till de tvärfackliga "intresseorganen" i ungdomsfrågor och det bådär gott inför framtida tvärfackliga insatser.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljörådet

Ledamöterna är utsedda av förbundsstyrelsen för en mandatperiod 1/4 2017–31/3 2019 och består av följande personer:

Jonny Månsson avd 1, Mari Burmeister avd 4 (t.o.m. 31mars), Tanja Räisänen avd 7 (fr.o.m. 1 april) Ronny Mattsson avd 6 och Lars-Olov Eriksson avd 11.

Kenneth Johansson medverkande från förbundskontoret.

Rådet har under 2017 arbetat med RSO-verksamheten och övrigt arbetsmiljöarbete i förbundet. Ledamöterna representerar dessutom GS i ett antal grupper inom LO. Arbetsmiljörådet genomförde träffar för de arbetsmiljöansvariga i början på året. 2017 gjordes 1 507 RSO-besök ute på företagen.

Arbetsmiljöutbildningar

Hur utreder och driver vi arbetsskadeärenden?

Utbildningen syftade till att lära sig mer om hur man utreder arbetsskador och vad som krävs för att driva dessa ärenden mot arbetsgivare och försäkringsbolag.

Hur förhandlar vi arbetsmiljö?

Utbildningen syftade till att förstå förhandlingsprocessen och få kunskap i hur man förhandlar i arbetsmiljöfrågor. Vilka lagar som finns som stöd när man förhandlar arbetsmiljö och vilket stöd avtalet ger.

Träbranschens Arbetsmiljökommitté (TAK)

Träbranschens Arbetsmiljökommitté har till syfte att så som partsgemensamt organ stödja olika slag av verksamhet och utveckling inom arbetsmiljöområdet.

Grafiska Miljörådet (GMR)

GMR skall verka för en positiv utveckling av arbetsmiljön inom den grafiska branschen och tidningsbranschen. GMR:s uppgift är också att vara ett forum för diskussion i arbetsmiljöfrågor.

Facklig/politisk verksamhet

Förbundets facklig/politiska arbete leddes av Centralkommittén bestående av Per-Olof Sjö, Leif Johansson och Yngve Daoson. Vid halvårsskiftet inträdde Susanna Ekeltung som fackligt/poli-

tiskt ansvarig för förbundet och kom då även in som ledamot i Centralkommittén.

Avdelningarnas regionsansvariga bestod av Patrick Nilsson avd 3, Niklas Berglund avd 6, Jonas Davidsson avd 10 samt Peter Lindström avd 15. Huvuduppgiften under året bestod i att samordna avdelningarnas verksamhet med förbundets centrala. Gruppen träffades vid fyra tillfällen. I november meddelade Niklas Berglund att han inte längre hade tid med uppdraget som regionsansvarig och han ersattes då av Dan Strängby avd 7.

Även år 2017 var präglad av det parlamentariska läget i landet med Sverigedemokraterna som vågmästare och en borgerlig allians som på olika sätt försökte misskreditera den s-ledda regeringen, gärna med stöd av SD. Det senare manifesterades under sommaren då oppositionen försökte skapa en regeringskris genom hot om misstroendeförklaringar mot tre av statsråden. Resultatet blev inte det avsedda utan regeringen kom snarare stärkt ut ur krisen åtminstone gällande trovärdigheten. Trots det besvärliga läget i riksdagen lyckades ändå regeringen genomföra ett stort antal förbättringar för medborgarna men genomslaget i opinionen har uteblivit och regeringsunderlaget är fortsatt svagt. Uppenbarligen har vi, både fackligt och politiskt, misslyckats med att förmedla vad vi vill med samhället, hur vi tänker genomföra detsamma, vad vi uppnått och hur motståndet ser ut.

Utbildningen riktad mot avdelningarnas fackligt/politiskt ansvariga fortsatte i samarbete med Runö och genomfördes 16-17 mars. Tyvärr ställdes höstens utbildningstillfälle in på grund av få anmällda.

Förbundet har varit representerat i ett antal olika gruppe- ringar på LO och det Socialdemokratiska partiet för att diskutera den facklig/politiska verksamheten. Förbundet upprätthåller även kontakter med riksdagsledamöter, ansvariga på det Socialdemokratiska partiet samt ett antal tjänstemän vid olika myndig- heter för att påverka i aktuella frågor.

FSC

Under året har GS varit representerat i styrelsen för Svenska FSC av Leif Johansson. Arbetet med en ny skogsbruksstandard fort- satte under året; arbetet för förbundets räkning utfördes huvud- sakligen av ledamöterna i Standardkommittén.

Representanter i FSCs olika organ:

- Roger Johansson avd 14, Sture Persson avd 2 Östra Skåne/Blekinge, representanter i standardkommittén
- Susanna Ekeljung avd 15 suppleant i styrelsen
- Håkan Engberg avd 12 suppleant i standardkommittén
- Magnus Lindberg FK valberedningen

Försäkringsverksamheten

Ärendemängden har även detta år följt den vikande trend vi sett under ett antal år. Den (s)-ledda regeringen har i ord och till viss del även i handling visat vilja att förändra socialförsäkringssys- temen i en för medlemmarna positiv riktning, men genomslaget syns inte. Tyvärr kan vi notera att merparten av de inkomna för- säkringsärendena numera handlar om avslag på rätt till sjukpen-

ning, något som med säkerhet hänger ihop med statsmaktens vilja att minska kostnaderna i sjukförsäkringssystemet.

Försäkringsrätt

Under 2017 har förbundet centralt drivit 54 ärenden varav 32 startat under året. 19 ärenden har avslutats.

Arbetsgrupper

Förbundets centrala referensgrupp bestod under året av Lennart Bruhn avd 1, Thomas Persson avd 2 samt Hans Klingstedt avd 15.

Förbundets och Folksam's gemensamma försäkringskom- mitté bestod av Bo-Arne Andersson ordförande, Camilla Lundh, Leif Johansson GS samt Tobias Scharin, Åsa Hillner Folksam och från hösten Lena Gerdes Folksam. I samband med halvårsskif- tet inträdde även Susanna Ekeljung i kommittén för GS räkning. Kommittén sammanträdde vid fyra tillfällen.

Medlemsförsäkringarna

De försäkringar förbundets medlemmar har via sitt medlemskap i GS säkerställer medlemmarnas trygghet i olika sammanhang. Försäkringarna, som tecknas i Folksam, ger ett stort mervärde för samtliga medlemmar och i synnerhet för de som drabbas av skada i någon form.

Facklig utbildning

Glädjande nog fortsatte trenden med stigande antal deltagare på facklig utbildning även under 2017. Sammanlagt har GS med- lemmer deltagit i utbildning 3 238 gånger (+6,3%) under året. Av dessa deltog 259 personer i grundläggande medlemsutbild- ning, vilket dessvärre är en minskning med nära 30 procent mot föregående år.

Förutom grundläggande medlemsutbildning har förbundets avdelningar även genomfört utbildning i såväl förhandling, lagar och avtal, arbetsmiljö och värdegrundsfrågor, som olika funk- tionsutbildningar för fackliga uppdrag.

Vid LOs centrala tvärfackliga utbildningar deltog 186 av GS medlemmar (31 kvinnor och 155 män) totalt 271 gånger, vilket är en ökning på drygt 18 procent jämfört med 2016. Insikter, arbetsrätts- och skyddsombudsutbildningar var fortsatt förbun- dets, i särklass, mest populära utbildningar på Runö.

GS lokala förhandlarutbildning, steg 1, hade under året totalt 131 deltagare och vid den regionala steg 2-utbildningen, som regionaliserades 2017 och genomfördes i tre av fyra regioner med vardera tre kurstillfällen, deltog totalt 37 personer. Sju handledare från fem olika avdelningar utsågs och utbildades för att hålla ihop den regionala förhandlarutbildningen steg 2. Medverkade gjorde både centrala och lokala ombudsmän.

En videoutbildning med ombudsmän som primär målgrupp på temat "De nya reglerna för utstationerade arbetstagare", ge- nomfördes under hösten med syfte att kompetensutveckla och rusta organisationen. LO-TCO Rättskydd medverkade.

Vid den tvärfackliga storsamlingen "Vidareutbildning för studieaktiva, VISA ", som genomförs vartannat år på Runö, del- tog representanter för 13 av GS avdelningar. I samband med VISA avsattes tid för varje förbund att ha separata träffar. Utöver den träffen hölls en studiekonferens på 6 trappor i december, där studieansvariga från 14 av förbundets avdelningar deltog. Vid båda dessa tillfällen har frågan om rekrytering till grundläggande medlemsutbildning diskuterats.

Malin Djuse har under 2017 representerat GS i LOs centrala utbildningskommitté och ingått i utvecklingsgrupperna för kunskapssystemets utbildningar på områdena politik och ekonomi/bolagsstyrelse.

Ansvariga för studieverksamheten i GS avdelningar var:

- 1 Kai Christiansen
- 2 Mikael Olsson
- 3 Peter Berntsson
- 4 Erik Bouvin
- 5 Benjamin Jangenfält
- 6 Vanja Elsilä
- 7 Johan Jacobsson
- 8 Semir Pehilj
- 9 Karin Johansson
- 10 Leif Eneblom
- 11 Gert Dahlberg
- 12 Janne Tuori
- 13 Steewe Björklund
- 14 Magnus Edin
- 15 Robert Forsberg

På förbundskontoret har i huvudsak Grethel Dahlqvist och Malin Djuse arbetat med att stödja GS studieorganisation.

Svenska PEFC 2017

Under 2017 har Anders Karlsson, Åke Mattsson och Jonathan Lundberg, representerat GS i styrelsen, Jonathan ersatte Åke efter stämman 1 juni.

Redan hösten 2014 inleddes arbetet med den fjärde standardrevisionen. Revisionen har genomförts i ett öppet forum dit alla intressenter varit välkomna. Revisionsarbetet pågick till april 2016, då styrelsen beslutade att skicka förslaget på ny svensk PEFC-standard (PEFC SWE TD VI) till internationella PEFC för granskning och blev slutligen godkänd 2017-05-31.

PEFC arbetar för främjandet av uthålligt skogsbruk och det finns i dag 11 658 111 hektar PEFC-certifierad skog i Sverige. Denna skog ägs av 45 078 olika skogsägare och sköts till stor del av 3 574 entreprenörscertifierade företag där GS medlemmar är anställda.

PEFC stödjer sig på den definition av hållbart skogsbruk som antogs inom Forest Europe 1993, och som har vidareutvecklats i kriterier och indikatorer för hållbart skogsbruk.

Med uthålligt skogsbruk menas förvaltning och nyttjande av skog och skogsmark på ett sådant sätt, och i en sådan takt att dess biologiska mångfald, produktivitet, förnyingskapacitet, vitalitet och förmåga att både nu och i framtiden fylla viktiga ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner på lokal, nationell och global nivå bevaras, utan att andra ekosystem skadas.

Denna definition har också senare antagits av FN:s jordbruks- och livsmedelsorganisation (FAO).

Svenskt PEFC-certifieringssystem för uthålligt skogsbruk baseras på ovanstående och innebär i allmänna ordalag att:

Skogsbruket ska ge en uthållig avkastning

Det innebär att skogen och skogsmarken ska utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger en uthålligt god avkastning. Skogs-

produktionens inriktning ska ge skogsägaren frihet och eget ansvar att själv besluta om användningen av vad skogen producerar.

Skogsbruket ska ta hänsyn till naturmiljön

Det innebär att skogsbruket ska ta hänsyn till natur- och kulturmiljöer i skogen så att till exempel biologisk mångfald och god vattenkvalitet kan bevaras och värdefulla kulturmiljöer i skogen inte förstörs.

Skogsbruket ska ta sociala hänsyn

Detta handlar om frågor som relationer mellan skogsbruket och rennäringen, allemansrätt och landsbygdsutveckling. Det handlar också om arbetsvillkoren i skogsbruket i form av till exempel anställningsförhållanden, arbetsmiljö, arbetsorganisation och kompetenskrav.

Mer information

Utförlig information finns på hemsidan, pefc.se, där man bland annat hittar samtliga protokoll sedan systemat bildades, certifierade företag, gällande standard samt förslag på ny standard.

Viktigt!

Skogen förser oss med mycket. Förnybart material att bygga hus med eller göra papper av till exempel och förnybart bränsle som kan ersätta fossila bränslen. Den växande skogen binder också koldioxid och hjälper oss att stabilisera klimatförändringar. Kort sagt, skogen ger oss – och kan fortsätta att ge oss – mycket av det samhället just nu vill ha för en mer hållbar utveckling. Det förutsätter förstås att våra skogar brukas på ett sätt som är långsiktigt uthålligt. I Sverige ställs det idag höga krav på skogsbruket. Den svenska skogspolitiken och skogsvårdslagen jämför sedan början av 1990-talet målet om en god skogsproduktion med målet om god miljöhänsyn liksom hänsyn till kulturmiljö- och sociala värden.

Certifiering av skogsbruk och märkning av skogsprodukter är marknadens sätt att visa konsumenterna att de producerar produkter av skogsråvara som kommer från hållbart brukade skogar.

Press och kommunikation

Kommunikationskonferens och informationsråd

Konferens med avdelningarnas informationsansvariga och ordförande hölls 1-2/2. Konferensens fokus låg på att få ett bättre och djupare samarbete mellan förbundets kommunikationsgrupp och avdelningarna och att starta upp det sedan tidigare beslutade Informationsrådet. På konferensen hölls även en utbildning i hantering av GS hemsida. Dagens Arbete kom på besök och kommunikationen kring avtalsrörelsen diskuterades.

Informationsråd

Informationsrådets telefonmöten startades upp i februari. Tredje måndagen varje månad genomförs ett timplångt telefonmöte med avdelningarnas informationsansvariga. På mötena utbyter förbund och avdelningar vad som händer i respektive verksamhet. Kommunikationsavdelningen redovisar för hur GS har syns i media senaste månaden och presenterar statistik från sociala medier och hemsida.

Halvårskonferens hölls 20-21/9 med avdelningarnas infor-

mationsansvariga. Informationsrådets funktion och satsningen på ökat samarbete mellan avdelningar och förbundskontorets kommunikationsgrupp utvärderades. Eftersom att webbinträdet lanserades under halvårskonferensen tog det upp en del tid och utvärdering. Informationsrådet gavs också information från GS a-kassas kommunikationsavdelning genom Mia Handmark.

En närmare kommunikation

Kommunikationsgruppen har under året valt att arbeta för en närmare kommunikation, vilket avspeglas i att material och texter så långt det går produceras av gruppen och att marknadsföring främst sker genom de egna kanalerna. Detta för att både hålla nere kostnaderna och för att få en mer sammanhållen kommunikation.

Dessutom prioriterades annonsbudgeten ner under 2017 till förmån för mer kärnfokuserad verksamhet. De annonser som förbundet gjorde under 2017 var målgruppsanpassade på hemsidor som våra medlemmar ofta besöker och på sociala medier, så kallad riktad digital annonsering. I båda fallen kan vi mäta hur många som nåtts av våra annonser. Den nya annonseringsstrategin går ut på att vi ska synas genom debattartiklar och nyhetsartiklar snarare än betalda annonser.

Nytt material

Efter att ha gjort en översyn av befintligt tryckt material bestämde kommunikationsgruppen att ta bort vissa delar och tänka nytt och uppdatera det material som vänder sig till medlemmar. Under året har det, i samarbete med övriga verksamheter, tagits fram en ny rekryteringsfolder och ett antal spetsblad som riktar sig mot några av GS olika branscher.

Avtalsrörelse

Kommunikationen kring avtalsrörelsen fokuserades även detta år kring hemsida och sociala medier. På hemsidan skapades en sida där all information om avtalsrörelsen samlades och genom avtalsnytt och nyheter rapporterades det om hur avtalsrörelsen framskred. Sociala medier, i synnerhet Facebook, användes för att sprida nyheter och mobilisera kring särskilda frågor och budskap.

Kommunikationsgruppen tog fram affischer för avdelningarna att sprida på arbetsplatser samt ett rekryteringsblad med fokus på avtalsrörelsen.

Ny kommunikationspolicy

Kommunikationsgruppen har under året arbetat fram och moderniserat kommunikationspolicyn. I den ryms också uppdaterade strategier kring sociala medier och en kriskommunikationsplan.

Förändrat samarbete med webb-byrån

Mer resurser har gått åt till att utveckla samarbetet med webb-byrån. Bland annat har mer fokus lagts på att utveckla webben och bättre målgruppsanpassa hemsidan. Arbetet kommer att fortsätta löpa genom 2018.

Lansering webbinträde

Efter flera uppskjutna lanseringsförsök med anledning av tekniska problem lanserade GS webbinträdet den 21/9. Lanseringen var lyckad och under året skrevs 397 st medlemmar in genom webbinträdet. Många synpunkter har kommit in varav flera lett till att justeringar gjorts. Kommunikationsgruppen vill tacka alla som kommit in med idéer och förslag.

Almedalen

GS närvarade vid Almedalen 2017. I stället för att lägga resurser på att anordna egna seminarier hade förbundet som målsättning att bevaka och närvara vid relevanta seminarier arrangerade av andra aktörer. Per-Olof Sjöo deltog i panelsamtal om migration och vad som händer när "fake news", falska rykten, sprids.

Arbetsmiljörapporten

Utredarna i EPG (Externa Policy Gruppen) producerade under året en arbetsmiljörapport som kommunikationsgruppen under året arbetat med att kommunicera ut. Genomslaget var bra med flera artiklar som lyfte arbetsmiljörapporten i rikspress, fackförbundspress och branschtidningar. Dessutom skrevs en debattartikel som publicerades i Dagens Arbete där GS gick till angrepp mot arbetsgivarna och krävde mer insatser för bättre arbetsmiljö.

Facken inom Industrin

I juni 2017 tog GS över som ordförande för Facken inom industrin. Det innebar att GS representerades i FI-rådet av Per-Olof Sjöo och i Press-rådet av Julius Petzäll Mendonca. I och med detta har GS kommunikationsgrupp fått avsätta resurser till att samordna pressfrågor, möten, boklansering och arrangemang av FIs stora förbundskonferens.

Industrirådet

I juni 2017 blev Julius Petzäll Mendonca vald att permanent representera den fackliga delen av Industrirådets pressgrupp. Arbetet innebär att ansvara för och utveckla Industrirådets kommunikation samt hantera presskontakter och utskick.

Arbetsplatsbesök

Målsättningen 2017 var att alla avdelningar skulle fått företagsbesök av en VU-representant. Det uppsatta målet lyckades inte hela vägen då vi bara lyckades genomföra arbetsplatsbesök i avdelningarna 1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 14 och 15.

Hallå Där!

Hallå Där är ett sätt att sprida kännedom om vad anställda/förtroendevalda i förbundet gör. Formatet är i intervjuform och ska vara enkelt i sitt utformande. Förra året genomfördes och publicerades enbart tre "Hallå där".

Sociala medier

Facebook: Gilla-markeringar på GS facebookside har under året ökat från 3 018 till 3 259.

Twitter: Antalet följare på Twitter har under 2017 ökat från 1 696 till 1 941.

Instagram: Antalet följare har ökat från 322 till 479.

Hemsida: Under 2017 har gsfacket.se haft 188 546 sessioner gjorda av 97 135 användare.

Näringspolitik

Under 2017 prioriterade GS frågorna om ett ökat byggande i trä samt utveckling av fler smarta förpackningar. GS profilerade sig och arbetade aktivt inom politikområdena närings-, bostads-, export-, och skogs- och klimatfrågorna i syfte att skapa fler jobb i våra branscher och samtidigt minska negativ klimatpåverkan.

GS har drivit opinion genom att medverka i arbetsgrupper, seminarium, skrivit artiklar och producerat egna rapporter.

LOs klimatpolitiska och näringspolitiska program

Under 2017 startade LO arbetet med framtagande av två program; ett klimatpolitiskt samt ett näringspolitiskt. GS deltog i referensgrupperna till dessa program som kommer att avslutas under 2018. GS har bland annat lyft frågor om bostadsmarknad och hållbart byggande, Sveriges infrastruktur, minskat matsvinn och smartare förpackningar samt kompetensförsörjning.

Industrirådets arbetsgrupp för transporter och infrastruktur

Under 2017 startade Industrirådet en arbetsgrupp för infrastruktur och transport. Inledningsvis ska en godsstrategi antas och därefter fortlöper arbetet med flera olika beröringspunkter. Bland annat kommer finansieringen av infrastruktur att diskuteras.

GS branscher

Under året ökade antalet flerbostadshus med trästomme. Ökade investeringar och anställningar samt fler aktörer. GS sitter fortsatt med i regeringens samverkansgrupp för biocirkulär ekonomi.

Ett ökat byggande i Sverige har gynnat träindustri och sågverken. Exporten är dock fortsatt viktig; 70 procent av träproduktionen går på export och vi ser en ökande global efterfrågan. Antalet arbetstillfällen och klimatnytta kan öka om skogs- och träindustrin ges politisk möjlighet att öka avverkningstakten. Under 2017 ökade produktionsinvesteringarna i träindustriellt byggande. Intresset för det moderna träbyggandet ökar även internationellt.

Sett till efterfrågan på grafiskt papper i Europa; tidningar, tidsskrifter, kataloger och reklam så minskar de tryckta produkterna. Det finns dock en svag förhoppning om en mer positiv utveckling i Sverige genom förändringar av de olika produktsegmenten.

Förpackningsbranschen fortsätter att gå bra, bland annat till följd av en ökad e-handel.

Global Deal

GS träffade Utrikesdepartementet för att diskutera GS-facketts roll och påverkan på Global Deal.

Europeiskt samarbete

På Europainivå deltog GS fortsättningsvis i arbetsgruppen för att utveckla en Europeisk skogsbaserad industripolitik i syfte att öka konkurrenskraften och öka sysselsättningen.

Rapporter

Under året tog GS fram en rapport om klimat och förpackningar och industriellt träbyggande. Tillsammans med rapporten om fler gröna jobb i skogen ska de användas till utbildning- och kunskapsuppdatering inom förbundet. Rapporterna kommer att ligga till grund för aktiviteter under 2018.

En rapport om arbetsmiljö lanserades 2017 som baserades på en enkätundersökning bland GS medlemmar. Där framgick att stress och hög arbetsbelastning är ökande orsaker till att råka ut för arbetsskador. En debattartikel publicerades i samband med rapportens lansering.

Seminarium

Under 2017 hölls ett träbyggnadsseminarium i Riksdagen. GS tillsammans med Folkhem och Träbyggnadskansliet, informerade riksdagens ledamöter hur det moderna träbyggandet genom snabbare byggprocesser, kan avhjälpa bostadsbristen och hur förnyelsebara träråvaran kan hjälpa oss att nå klimatmålen och att öka antalet jobb i glesbygd.

Vår tidning – Dagens Arbete

GS äger tillsammans med IF Metall och Pappers Dagens Arbete AB med dotterbolaget DA Media (annonsbolag). GS äger 34 procent av tidningsbolaget.

Dagens Arbete är industriarbetarnas tidning. Det är ett månadsmagasin och kommer ut tio gånger per år med en sammanlagd upplaga på 380.500 ex. DA görs i tre editioner, varav en är för GS medlemmar och har en upplaga på 49.400 ex. Dagens Arbete finns också på nätet – www.da.se.

Under året har Dagens Arbete fortsatt att utveckla sin journalistik både i papperstidningen och på nätet, inte minst i sociala medier. DA har också börjat utveckla en e-tidning, där den tryckta tidningen kan läsas digitalt. Den lanserar våren 2018 och kan förhoppningsvis ge både fler läsare och fler annonsörer. Redaktionen har vidare producerat tematidningar om arbetsmiljö och den psykosociala arbetsmiljö som riktar sig till förtroendevalda och skyddsombud. Dessa tidningar kan beställas i DA-butiken på da.se.

Dagens Arbetes journalistik får stort genomslag i andra medier och i samhällsdebatten. Tidningens granskning av Samhall ledde till både riksdagsdebatter och till att näringsministern och arbetsmarknadsministern agerade. Tidningen har fortsatt sitt samarbete med Institutet för framtidsstudier och Forskning & Framsteg och arrangerade ett gemensamt heldagsseminarium på temat Det postglobala samhället, om protektionism och nationalism. SVT:s Kunskapskanalen sände hela seminariet.

Tyvärr har hot och hat mot journalister ökat i vår tid och ägarförbunden beslöt därför att tillskjuta extra medel för att värna DA-personalens säkerhet.

Förbundets kostnader för Dagens Arbete under 2017 var 7,6 miljoner kronor vilket motsvarar 154 kr per medlem och år eller 15,40 kronor per exemplar av tidningen.

Avtals- och lönerörelser

Den ettåriga avtalsperioden (2016–2017) löpte i de flesta avtal ut under våren 2017. Vi inledde återigen en ny avtalsrörelse. Förberedelser för att samla in nya avtalsförslag samt välja nya delegationer, mobilisering och konfliktförberedelser.

Efter att avtalsrörelsen 2016 inte landade i någon gemensam avtalspolitisk plattform för LO, så påbörjades arbetet med att samordna förbunden redan under hösten 2016. Vi kom till slut överens om en avtalspolitisk plattform som innebar en låglönesatsning i form av en insamlingsmodell.

De som tjänar under 24 000 kr samlar in i kronor och de över 24 000 i procent. I plattformen formulerades mål om att det skulle vara industrin som skulle märkessätta med låglönesatsningen som utgångspunkt samt att förbunden inte skulle behöva göra försämringar i sina allmänna villkor på grund av insamlingsmodellen. Dessutom innehöll plattformen beslut om att utreda möjligheterna för att gemensamt inom LO begära förhandlingar med Svenskt Näringsliv om förbättrad omställning och trygghet på arbetsmarknaden.

När det gäller den avtalspolitiska plattformen inom Facken inom industrin, så låg fokus på ytterligare avsättning till deltidspension utöver löneökningar. Det fanns fortfarande oro kring hur arbetsgivarna skulle agera gällande deltidspensionen då det under 2016 förekommit stora problem inom Almegas områden för tjänstemännen samt att den LO-samordning vi nu enades om dessutom skulle kunna påverka industrins förhandlingar.

Avtal tecknades på tre år och under avtalsperioden blir den totala löneökningen 6,5 procent plus låglönesatsningen som gav olika kröntalsresultat på olika områden. Av de 6,5 procenten avsattes på de områden som har deltidspension 0,5 procent fördelat på 0,2 procent år 2017 och 0,3 procent år 2019.

Under några år har det anlänt ett stort antal flyktingar till Sverige som inom kort behöver etablera sig på svensk arbetsmarknad. Tidigare diskussioner mellan Svenskt Näringsliv och LO mynnade ut i en förhandlingsframställan från 13 av LOs förbund gällande stärkt etablering på arbetsmarknaden. Förhandlingar kring en principöverenskommelse förhandlades fram som GS till slut inte kunde ställa sig bakom. Orsakerna var bland annat att

den inte var möjlig att anpassa till GS avtalsområden samt att GS tidigare förhandlat fram andra lösningar för yrkesintroduktion och kompetensförsörjning.

I slutet av 2017 begärde LO förhandling med Svenskt Näringsliv gällande omställning och trygghet. De förhandlingarna kommer drivas av LO med branscherna representerade i den lilla delegationen.

Under 2017 har de centrala tvisterna fortsatt handlat om såväl kollektivavtalstolkningar men också fortsatt tyngdpunkt på att företräda våra medlemmar som utsatts för uppsägningar på grund av personliga skäl.

LO-TCO Rättsskydd har anlitats vid ett flertal tillfällen för att juridiskt pröva om ärenden ska drivas vidare inom såväl försäkrings- och arbetsrättsområdet.

Antal ärenden hos LO-TCO Rättsskydd är 52 nyanmällda ärenden, 63 under handläggning och 32 avslutade ärenden.

Vi har genom LO-TCO Rättsskydd levererat 6 116 000 kr till våra medlemmar där våra medlemmar fått rätt i sak inom det arbetsrättsliga och försäkringsrättsliga området.

Avslutningsvis redovisas de avtalsmässiga förändringarna som skett på våra olika avtalsområden.

Madelene Engman
Första vice
förbundsordförande

TRÄINDUSTRIAVTALET

Den 7 april 2017 träffades en överenskommelse med Trä- och Möbelföretagen om en treårig avtalsuppgörelse för tiden 1 april 2017 t.o.m. 31 mars 2020.

För perioden den 1 april 2017 till och med 31 mars 2018 ska lönerna höjas enligt följande:

- Utgående löner höjdes generellt med 155 öre per timme
- Till de lokala parternas förfogande ställdes ett utrymme på 156 öre per timme för fördelning

Lägsta timlöner fr.o.m. 1 april 2017:

År i branschen					
Kategori	1: a	2: a	3: e	4: e	5: e och därefter
1 Specialarbetare					147,90
2 Yrkesarbetare	Yrkesutbildning		130,30	133,55	137,05
3 Övriga arbetare som fyllt 18 år	123,50	127,85	129,55		
4 Minderåriga					
som fyllt 17 år	104,80				
16 år	94,25				
under 16 år	83,60				

Lön till minderåriga feriearbetare höjdes till 78,45 öre per timme.

Semesterlönegarantin för semester året 2017-04-01–2018-03-31 höjdes för vuxna arbetare till 1 393 kronor per betald semesterdag och för minderåriga till 1 059 kronor.

STOPPMÖBELINDUSTRIAVTALET

Den 7 april 2017 träffades en överenskommelse med Trä- och Möbelföretagen om en treårig avtalsuppgörelse för tiden 1 april, 2017 t.o.m. 31 mars 2020.

För perioden 1 april 2017 t.o.m. 31 mars 2018 ska lönerna höjas enligt följande:

- Utgående löner höjdes generellt med 156 öre per timme
- Till de lokala parternas förfogande ställdes ett utrymme på 157 öre per timme för fördelning

Lägsta timlöner fr.o.m. den 1 april 2017:

Grupp 1	137,05
Grupp 2	131,65
Grupp 3	123,50
Ej fyllda 18 år och praktikanter	98,80
Feriearbetare ej fyllda 18 år	94,10

Semesterlönen per betald semesterdag ska uppgå till lägst 1 393 kronor för vuxna arbetare och 1 059 kronor för minderåriga.

Bland ändringar i avtalets allmänna bestämmelser kan nämnas:

Nya ersättningar har införts i Trä- och Stoppmöbelindustriavtalens § 5 och § 8, se punkt d och punkt e. Beloppen gäller för perioden 2017-04-01 t.o.m. 2018-03-31.

För arbete utfört på kvällar, nätter och helger utgår ersättning enligt nedanstående:

	Kr/tim
a) Måndag–torsdag kl. 17–02 Tisdag–fredag kl. 05–06	32,00
b) Tisdag–fredag kl. 00–05	38,10
c) Fredag kl. 17–måndag kl. 06.00 samt dag som enligt arbetstidsschema utgör fridag	73,05
d) Kl. 17 dag före trettondagen, Kristi himmelsfärdsdag, alla helgons dag till kl. 06 efterföljande vardag	88,00
e) Kl. 17 dag före påsk-, nyårs-, midsommar- och julhelgen samt första maj, pingst och 6 juni till kl. 06 efterföljande vardag	185,00

Utbildningsombud

I Trä- och Stoppmöbelindustriavtalens bilagor avseende yrkesutbildning har tillförts en ny skrivning vilken innebär att GS nu har en avtalad rätt att utse ett så kallat "Utbildningsombud". Ett nytt fackligt förtroendeuppdrag där vi hanterar frågor om lärlings- och grundläggande yrkesutbildning.

Ytterligare avsättning till Deltidspensionsförsäkring

För Trä- och Stoppmöbelindustriavtalen avsätts ytterligare 0,5 procent till Deltidspensionsförsäkring. Avsättning sker från 1 april 2017 med 0,2 procent och från den 1 april 2019 med ytterligare 0,3 procent.

SÅGVERKS AVTALET

Avtalsuppgörelsen som träffades med Skogsindustrierna den 31 mars 2017 gäller för tiden 1 april 2017 t.o.m. 31 mars 2020. Det tredje avtalsåret är ömsesidigt uppsägningsbart.

För verksamhetsåret 2017 gäller följande:

Utgående löner höjdes den 1 april 2017 enligt följande:

Vid lokal överenskommelse fördelas utrymmet med en generell del på 0,97 kr/tim. och 2,25 kr/tim. som pott att fördela av de lokala parterna.

Om lokal överenskommelse inte nås fördelas utrymmet med en generell del på 1,77 kr/tim. och 1,45 kr/tim. som pott att fördela av arbetsgivaren i enlighet med lokalt överenskommet lönesystem eller i enlighet med "Grundläggande principer för lönesättning".

Lägsta löner fr.o.m. 1 april 2017:

Vuxna arbetare:

Lönegrupp

- 1 Nyanställd som saknar yrkesvana 118,87 kr/tim. Arbetstagare med mer än två års anställning vid företaget ska ha en lön som överstiger lägsta timlön med minst 3 kr/tim.
- 2 Anställd med mer än tre års yrkesvana 126,12 kr/tim. Arbetstagare med mer än två års anställning vid företaget i grupp 2 ska ha en lön som överstiger lägsta timlön med minst 3 kr/tim.

Grupp 5 Individuell lönesättning efter lokal överenskommelse. Lönen ska överstiga lägsta lön i grupp 2.

Minderåriga

Ålder	Procent av lönegrupp 1 för vuxna arbetare	Lön kr/tim
17 år	92 %	109,36 kr/tim.
16 år	82 %	97,47 kr/tim.
15 år	72 %	85,59 kr/tim.

Lön till minderåriga ferieanställda är 56% av lönegrupp 1 för vuxna arbetare 66,57 kr/tim.

Fasta ersättningar för kostnader, t.ex. kläder och dylikt räknades upp med 0,7 % och övriga lokalt fastställda ersättningar höjdes i relation till förtjänstutvecklingen för det arbete som ersättningen var knuten till.

Förändringar i avtalets allmänna bestämmelser

§ 1 Avtalets omfattning m.m.

Paragrafen är helt omarbetad och innebär att avtalet inte längre kräver det "kapprocksförhållande" som tidigare gällt på avtalsområdet. Avtalet fungerar härmed mer likt övriga avtal inom industrin där företagen binds av kollektivavtalet då de blir medlemmar i arbetsgivarorganisationen.

Förbundet har i anslutning till detta tagit fram en ny avtalshandling för tecknande av så kallade "hängavtal".

Paragrafen har i sin beskrivning av vilka branscher som omfattas utökats till att också omfatta pelletstillverkning.

I moment 2 förtydligas att lokal överenskommelse som innebär avvikelser från centrala avtalet endast får träffas där sådan möjlighet särskilt anges.

Momentet har skrivningar om vilka som kan träffa lokala överenskommelser. Företaget kan träffa lokal överenskommelse med klubb med förhandlingsmandat, med avdelning eller med avdelning utsett regionalt förhandlingsombud.

En anmärkning sist i paragrafen förtydligar också den lokala fackliga organisationens skyldighet att anmäla förändringar som gäller förhandlingsmandat.

§ 3 Anställningens ingående

Avtalets reglering av tidsbegränsade anställningar har tillförts följande reglering:

"Då en arbetare i tidsbegränsad anställning fullgjort arbets-tidsmättet under ordinarie tid i en skiftcykel ska hela skiftcykeln vara anställd tid om inte överenskommelse träffas om annat på begäran av den anställde."

§ 5 Lön

Paragrafen inleds nu med en hänvisning till löneavtalet som återfinns som bilaga 13.

Bilagan redovisar alla lönedelar inför lönerrevisionerna under hela avtalsperioden. Detta framgick tidigare endast via riksavtalsuppgörelsen.

I paragrafens moment "4 Löneformer" infördes en reglering som säger att tidsbegränsade anställningar upp till tre månader ska betalas med timlön om inte annat överenskommit lokalt.

§ 6 Tillägg på grund av arbetstidens förläggning

Mom 8 Tillägg för förkortad arbetstid.

Momentet förtydligades med text som förklarar att alla förekommande arbetstidsmätt ska räknas upp till 40 tim./vecka.

§ 7 Permission

De som räknas som nära anhöriga utökades med barnbarn samt mor- och farföräldrar.

§ 12 Betalning vid omplacering och omflyttning i vissa fall

Paragrafen tillfördes ett förtydligande att den årligen avräknade summan från en individs omplaceringstillägg, ska återföras till det fördelningsbara utrymmet vid nästa lönerrevision, oavsett om individens rätt till omplaceringstillägg upphör.

§ 16 Uppsägning av lokalt avtal

Paragrafen utmönstrades ur avtalet. Detta som en konsekvens av förändringarna i paragraf 1.

§ 16 Avtalets giltighetstid

Paragraf 17 flyttades till paragraf 16 med följande innehåll: "Detta avtal gäller fr.o.m. 1 april 2017 t.o.m. 31 mars 2020".

Bilaga 1

Paragraf 1 Övergång till månadslön

Paragrafen tillfördes konsekvensändring som säger att tidsbegränsade anställningar upp till tre månader ska betalas med timlön om inte annat överenskommit lokalt.

Bilaga 13 Löneavtal för avtalsåren 2017, 2018 och 2019

Avtalet tillfördes denna nya bilaga som redovisar det centralt fastställda löneutrymmet för avtalsperioden och hur uppräkning av fasta ersättningar ska hanteras.

I bilagan återfinns också den särskilda förhandlingsordning som gäller för lönervisionsförhandlingar.

Övrigt

Med anledning av att avtalets nya paragraf 1 inte kräver att "kapprockar" upprättas varje år efter genomförd lönerrevision, träffades överenskommelse om att lönerrevisionerna ska ske i förhandling och att dessa ska protokolleras samt att förhandlingsresultatet ska framgå.

Detta regleras också av den särskilda förhandlingsordningen vid lönervisionsförhandlingar.

Därutöver träffades överenskommelse om en övergångsregel som reglerar att alla lokala överenskommelser som tidigare återfanns i kapprocken, löper vidare med en ömsesidig uppsägnings-tid om tre månader, om inte annat avtalats.

Parterna enades om ytterligare pensionsavsättning på 0,2 procent. Avsättningen till delpensionssystemet är nu totalt 0,9 procent.

Parterna var överens om att gemensamt följa 2016-års nya lönebestämmelser.

Eventuellt tolkningsfrågor ska lösas i konstruktiv anda.

Parterna var överens om att tillsätta en arbetsgrupp som fick i uppgift att diskutera pensionsfrågor och ATK. Dels i ett långsiktigt perspektiv där parterna är överens om att pensionsfrågorna är viktiga och dels för att stärka pensionsvalet i ATK. Parterna är överens om att göra informationsinsatser i detta ämne.

Diskussioner ska också föras kring andra frågor som ATK-systemet ger anledning till.

TRÄVARUHANDELSAVTALET

Avtalsuppgörelsen som träffades med Svensk Handel den 31 maj 2017, gäller för tiden 1 maj 2017 t.o.m. 30 april 2020.

Det tredje avtalsåret är ömsesidigt uppsägningsbart.

För verksamhetsåret 2017 gäller följande:

Utgående löner höjdes den 1 maj 2017 generellt med 1,64 kr/tim. Till de lokala parternas förfogande ställdes ett utrymme på 1,63 kr/tim. för fördelning.

Nya lägsta timlöner fr.o.m. 1 maj 2017:

Lönegrupp	Höjning kr/tim	Lön kr/tim
1	3,27	142,90
2	3,27	138,57
3	3,27	127,70
4	3,27	114,26
5	3,27	107,27
6	Till arbetande förman samt speciellt kvalificerade arbetstagare, som självständigt utför specialuppgifter, vilka kräver flerårig inläring, utgår minimilönen med ett belopp som med minst 100 öre per timme överstiger den i löneskalan för kategori 1 angivna lönen.	

Traktamente enligt avtalets § 8 höjdes till 96 kr.

Semesterlönegarantin höjdes till:

Arbetstagare som fyllt 18 år	1 467 kr.
Arbetare under 18 år	1 158 kr.

Lön till praktikarbetare:

Höjning kr/tim	Lön kr/tim
2,18	92,38

Förändringar i avtalets allmänna bestämmelser

§ 3 Avlöningsbestämmelser

Mom.1

Momentets text med exempel på vilka yrkesgrupper som ska tillhöra grupp ett utökades med hyvlare, slipare och snickare.

§ 10 Anställnings ingående och upphörande

Mom.1

Momentet tillfördes reglering som innebär att en provanställd arbetare som är frånvarande under provanställningstiden kan träffa överenskommelse med arbetsgivaren om att provanställningen förlängs med motsvarande tid.

Tiden för visstidsanställning som kan överenskommas mellan den enskilde arbetstagaren och företaget ökades till 16 månader.

Tid då förenklat anställningsbevis kan användas vid upprepade visstidsanställningar utökades till 6 veckor.

§ 11 Sjukdom m.m.

Paragrafen tillfördes två anmärkningar där anmärkning A redovisar hur ansökan om föräldraledighet bör gå till.

Anmärkning B säger att om den anställda har för avsikt att ta ut föräldraledighet i anslutning till huvudsemester så bör föräldraledighetsansökan göras i samband med ansökan om period för huvudsemester.

Ny Bilaga 10 Omställningstid vid sänkt sysselsättningsgrad

En ny bilaga som reglerar att om arbetsgivaren vill sänka arbetstidsmättet för en anställd (så kallad "hyvling") så har den anställda rätt till omställningstid innan förändringen träder i kraft. Omställningstiden är lika lång som individens uppsägningstid skulle ha varit vid uppsägning p.g.a. arbetsbrist.

Bilagan redovisar också uppsägningstiderna enligt LAS, Lagen om anställningsskydd.

Ny bilaga 11 Delpension

Avtalet tillfördes en rättighet att varaktigt gå ned i arbetstid från 60-års ålder.

TIDNINGSAVTALET

Avtalsuppgörelsen som träffades med Medieföretagen den 15 maj 2017 gäller för tiden 1 maj 2017 t.o.m. 30 april 2020.

Utgående löner för tidningsavtalet höjs enligt följande:

1 maj 2017

En allmän pott bildas om 2,0 procent räknat på de grafiska medarbetarnas lönesumma den 30 april 2017. Vid fördelning därur är varje medarbetare garanterad 323 kronor.

Minimilöner

Efter lönerevision den 1 maj 2017 ska lönen uppgå till:

- Lägst 16 711 kr om medarbetaren senast den 30 april 2017 har fyllt 18 år. Om medarbetaren fyller 18 år under perioden 1 maj–30 april 2018 ska lönebeloppet gälla från den 1:a i månaden 2017 under vilken medarbetaren fyller år
- Vid ett års branschvana ska lönen uppgå till lägst 19 380 kronor
- Vid två års branschvana alternativt adekvat yrkesutbildning (avser minst 40 veckors utbildning) ska lönen lägst uppgå till 21 522 kr.

Övriga villkor

Samtliga krontalsbelopp höjdes med 2 procent.

Ordinarie Arbetstid

Ny lydelse

Arbetstiden ska under en sexveckorsperiod (utökad från fyra veckor) genomsnittligt uppgå till högst fem dagar per vecka och läggas ut med högst åtta och en halv timme per dag.

Parterna enades om följande ändringar i allmänna villkor:

Avsättning till delpension

GS tecknade det första avtalet om delpension på Almegas område.

Parterna är överens om att till systemet för delpension av-
sätta 0,2 procent fr.o.m den 1 maj 2017.

GRAFIKERAFTALET

Avtalsuppgörelsen träffades med Medieföretagen den 9 juni 2018 och gäller för tiden 1 maj 2017 t.o.m. 30 april 2020.

Lönerevision:

1 maj 2017, 2,2 procent av den totala lönesumman avsätts till pott för individuell fördelning. Individgaranti 323 kr/månad

Minimilöner

Efter lönerevision den 1 maj 2017 ska lönen uppgå till:

20 år	17 170 kr
24 år	19 895 kr

Övriga villkor

Samtliga kronvalsbelopp höjdes med 2.2 %.

INFOMEDIA- OCH FÖRPACKNINGSAVTALEN

Avtalsuppgörelsen som träffades med Grafiska Företagen den 30 mars 2017 gäller för tiden 1 april 2017 till 31 mars 2020. Parterna äger rätt att senast den 30 september 2018 säga upp avtalet till upphörande den 31 mars 2019.

Utgående löner för Infomediaavtalet höjdes den 1 april 2017 enligt följande *siffrorna inom parentes anger höjning där lokalt lönesystem finns:*

Ett utrymme om 2,0 procent av lönesumman dock lägst i genomsnitt 554 kronor per medarbetare och månad avsätts till en pott för lokal fördelning. Därvid skall lönen för varje heltidsanställd medarbetare höjas med minst 277 (222) kronor per månad, såvida inte de lokala parterna enas om annat.

Om central förhandling avslutas i oenighet ska lönen för varje heltidsanställd medarbetare höjas med minst 388 (222) kronor per månad, 554 kronor i företag med så kallade hängavtal.

Vid första tillfället efter nytt riksavtal ska, om lokala parter inte enas om annat, den lokala förhandlingen vara avslutad senast tre månader från datum för lönerevision. Lönen utbetalas vid nästkommande lönetillfälle. Då flerårigt riksavtal tecknas ska förhandlingen vara avslutad senast en månad från datum för lönerevision år två och därefter. Central förhandling påkallas senast fyra veckor efter att lokal förhandling avslutats.

Efter avslutade förhandlingar ska arbetsgivaren informera varje medarbetare om den nya lönen och motivera resultatet.

Avsättning till delpension

Parterna är överens om att till systemet för delpension avsätta ytterligare 0,2 procent från och med den 1 april 2017.

Facklig introduktion

Tillsvidareanställd och nyanställd har rätt att på betald tid under en timme få facklig information av den lokala GS-klubben. Sådan information om den fackliga verksamheten kan anordnas två gånger per kalenderår.

Minimilöner för Infomedia- och Förpackningsavtalen från 1 april 2017:

Från 18 års ålder	17 565 kr
Från 18 års ålder	20 724 kr
<i>vid två års branschvana alternativt adekvat yrkesutbildning (avses minst 40 veckors utbildning)</i>	

Parterna enades om följande i allmänna villkor:

Nya arbetstider dagtid utan lokal överenskommelse, utökad möjlighet till övertidsarbete efter kl 24.00, extra övertid får tas ut efter lokal överenskommelse upp till 150 timmar, tidsbegränsad anställning efter fyllda 67 år, OB-ersättningar höjs med 1 procent per revisionstillfälle under avtalsperioden, deltidsarbete ska uppgå till i genomsnitt 20 timmar per vecka, svärdotter och svärson omfattas av permissionsreglerna. Lönespecifikation ska erhållas vid löneutbetalning med innehåll som regleras i avtalen.

Visbybilagan

Utgående löner höjdes 1 april 2017 enligt följande:

Ett utrymme om 2 procent av lönesumman avsätts till en pott för lokal fördelning. Därvid ska lönen för varje heltidsanställd medarbetare höjas med minst 269 kronor per månad, såvida inte de lokala parterna enas om annat.

Efter avslutade förhandlingar ska arbetsgivaren informera varje medarbetare om den nya lönen och motivera resultatet.

Om lokala parter inte kan enas om fördelning på företag med så kallade hängavtal fördelas hela utrymmet generellt.

Minimilöner från 1 april 2017:

Från 18 års ålder	17 396 kr
Från 18 års ålder	20 524 kr
<i>vid två års branschvana alternativt adekvat yrkesutbildning (avses minst 40 veckors utbildning)</i>	

Allmänna villkor

Förändringar utöver det som gjordes i Infomedia- och Förpackningsavtalen genomfördes. Regler om avdrag för försummad arbetstid tillfördes bilagan.

Allmänna villkor

Företrädesrätt till återanställning gäller inte till tidsbegränsade anställningar som har en varaktighet av högst 14 kalenderdagar.

Nya garantilöner från 1 maj 2017:

Kvalificerat yrkesarbete	112,93 kr
Övriga	106,80 kr

BEMANNINGSAVTALET

Parterna är ense om att prolongera gällande avtal för perioden 1 maj 2016 till 30 april 2017.

Det nya avtalet innebär bland annat att de bemanningsanställda kommer att få betalt för den tid de är tillgängliga, utöver den tid de arbetar samma dag.

Avtalet innebär också en mer rättvis metod för att räkna ut genomsnittlig lön, det så kallade genomsnittliga förtjänstläget. Genomsnittslönen ska nu bland annat omfatta bonus som beräknas upp till 12 månader, i stället för 3 månader.

Karenstiden mellan den första och sista visstidsanställningen kortas till 6 månader i stället för 12 månader. Med kortare karenstid kan en feriearbetare lättare arbeta på samma sommarjobb två år i rad.

Nya garantilöner:

- 110, 50 kr/timme för kvalificerat yrkesarbete
- 104, 50 kr/timme för övriga

SKOGSAVTALET

Den 31 mars 2017 träffades uppgörelse med Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet gällande skogssavtalet.

Uppgårelsen omfattar tiden 2017-04-01–2020-03-31 med löneökningar 1 april 2017, 1 april 2018 och 1 april 2019.

Det totala löneutrymme under perioden är 6,5% varav 0,5 % är avsatt till en delpensionslösning.

Avtalsperiod 2017-04-01–2018-03-31**Riksavtalet**

Baslöner gällande för perioden 2017-04-01–2018-03-31

Kronor per utnyttjad timme

Lönegrupp	1	2	3
<i>Erfarenhet/säsong</i>			
<1 år/säsong	109,68	114,08	118,53
minst 1 år/säsong	113,51	116,98	121,43
minst 2 år/säsong	117,39	119,91	124,29
minst 3 år/säsong	121,20	122,77	127,15
minst 4 år/säsong		125,63	130,05

Kvalifikationstilläggen höjdes till 14,17, 10,93 respektive 6,07 kr/tim

Övriga tillägg är höjda med 2,0 %.

Vid pensionsval av ATK tillförs en extra avsättning på 13 % av beloppet.

Lokalavtalet

Ett löneutrymme på 2,0 procent beräknat på utgående löner per den 31 mars ställs till de lokala parternas förfogande.

Av den totala potten skall 50 procent läggas ut generellt vid revisionstidpunkten. Resterande del fördelas av de lokala parterna enligt angivna grundläggande principer för lönesättning samt med beaktande av lokalt överenskomna lönesystem.

Företagsavtalet

Med företagsavtal avses de redan träffade avtalen inom Stora Enso Skog AB och Holmen Skog AB och som därmed ersatt det centrala kollektivavtalets § 7.

Löneformen bestäms i företaget.

Till de lokala parternas förfogande ställs ett löneutrymme på 2,0 procent att fördelas i lokal överenskommelse.

VIRKESMÄTNINGSAVTALET

Den 26 april 2017 träffades uppgörelse med Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet gällande virkesmätningssområdet.

Uppgårelsen omfattar perioden 2017-05-01–2020-04-30 med lönerevision 2017-05-01, 2018-05-01 och 2019-05-01.

Det totala avtalsvärdet under 2017 är 2,03 procent varav 0,2 procent utgör avsättning till delpension.

1 maj 2017 Lönehöjning 1,83 %

Av lönehöjningarna läggs 60 procent generellt och 40 procent läggs som en allmän pott och fördelas av de lokala parterna.

Månadslön för perioden 2017-05-01–2018-04-01.

Anställningstid	Kr/månad	Lön inkl. garantilön
0-12	17 459	18 334
13-36	17 789	18 664
37-60	18 153	19 028
61-84	18 539	19 414
85-	19 308	20 183

Lokal lönepott

Varje förening tilldelas en lokal pott att fördelas enligt följande:

1 maj 2017, 115 öre per arbetad timme

SKOGSAVTALET SVENSKA KYRKAN

Den 25 oktober 2017 träffades uppgörelse med Svenska Kyrkans Arbetsgivarorganisation gällande löner för skogsarbetare anställda vid Svenska kyrkans egendomsnämnder.

Uppgårelsen omfattar perioden 2017-04-01–2020-03-31 med lönerevision den 1 april varje avtalsår.

Löneutrymme är 6,5 procent under avtalsperioden.

50 procent utges generellt och resterande del fördelas i lokala förhandlingar. Vid fördelning av lokala potten skall parterna iaktta PU-avtalets intentioner.

Lägsta lön för arbetstagare fylla 19 år höjs den 1 april 2017 till 21 690 kr.

Lokalt kan parterna komma överens om lön för arbetstagare under 19 år.

Samtliga särskilda ersättningar som ersättning för obekvämt arbetstid, beredskap, förskjuten arbetstid, och färdtidsersättning höjs under avtalsperioden med 2,2 procent (reglerat i Kyrkans AB).

VASA-skog

Särskilt villkorsavtal för vissa statliga anställningar med skogliga arbetsuppgifter mellan Skogsstyrelsen och GS.

Den 28 april 2017 träffades uppgörelse med Skogsstyrelsen om nya löner och anställningsvillkor för skogligt arbete inom det statliga området.

Uppgörelsen gäller för tiden 2017-01-01–2019-12-31 med lönerrevisionstidpunkt den 1 januari 2017, 2018 och 2019.

Det statliga tjänstepensionssystemet PA 16 tillämpas inom avtalsområdet.

Avtalet reglerar en semesterlönegaranti. För semesteråret 2017 är semesterlönegarantin 1 396 kr/semesterdag.

Tarifförlöner för perioden 2017-01-01–2017-12-31

Erfarenhet	Lön per månad
< 1 år	20 921
Minst 1 år	21 350
Minst 2 år	21 764
Minst 3 år	22 352
Minst 4 år	22 628

Därutöver kan arbetsgivaren tillämpa en särskild lägre lön i de fall arbetstagare befunnits utanför svensk arbetsmarknad de senaste fem åren eller längre. Detta under förutsättning att minst 15 procent av arbetstiden utgörs av utbildning. För 2017 gäller 17 000 kr/månad som lägsta lön i de fallen.

VISST

Villkorsavtal för skogligt arbete inom staten mellan Skogsstyrelsen och GS

Den 28 april 2017 tecknades ett avtal för perioden 2017-01-01–2017-12-31.

Parterna enades om ett utrymme på 3,2 procent i löneökning. Av löneutrymmet utbetalas 50 procent generellt och 50 procent fördelas i lokal förhandling. Avtalets minimilön räknas upp till 22 000 kr/månad.

Allmänna villkor

Avtalet reglerar en semesterlönegaranti. För semesteråret 2017 är semesterlönegarantin 1 396 kr/semesterdag.

Det statliga tjänstepensionssystemet PA 16 tillämpas på avtalsområdet. Avtalet omfattas av omställningsavtalet i dess senaste lydelse vid varje givet tillfälle.

SAMHALL

Den 10 oktober 2017 träffades överenskommelse med Almega Samhällsförbundet för perioden 1 oktober 2017 till och med 30 september 2020.

Avtalsförhandlingarna avslutades under konflikthot då LO-förbunden tvingades till att varsla om konflikt på avtalsområdet.

Avtalets grundlön höjs per månad med:

2017 med 528 kr

2018 med 491 kr

2019 med 575 kr

Ersättning för obekväm arbetstid, övertidsersättning samt semesterlönegaranti räknas upp med avtalets värde om 6,5 procent fördelat på 3 år.

Det samlade avtalsvärdet är 6,5 procent. Till detta ska läggas LO-samordningens insamlingsmodell.

Utsända Förbundsmeddelande, Förbundsinformation, Personalmeddelande, Personalinformation, Avtalsnytt samt FURA

FÖRBUNDSMEDDELANDE

Medd/Info nr Angående

75, 2017	Nya Gröna Jobb	36, 2017	Information gällande Fastighets varsel
74, 2017	Ordförandeträff 1, 2018	35, 2017	Omstart enskilt anslutna
73, 2017	Kallelse avdelningarnas arbetsmiljöansvariga konferens	34, 2017	Nya avtal tecknade mellan förbundet och Skogsstyrelsen
72, 2017	Ansökan om AFA-medel och medel för medlemskvartar 2018	33, 2017	Virkesmätningssavtalet för tiden 2017-05-01–2020-03-31
71, 2017	Påminnelse om registrering av lönerevisionsprotokoll	32, 2017	Rättelse Förbundsmeddelande 28, 2017
70, 2017	ABC besök, registrering	31, 2017	Kommentarer Skogsavtalet samt brevmall.
69, 2017	Måluppföljning 2018	30, 2017	Försäkringsinformation, AFA
68, 2017	Europeiska Företagsråd	29, 2017	Skogsavtalet för tiden 2017-04-01-2020-03-31
67, 2017	Kallelse till förbunds möte den 22–23 november 2017	28, 2017	Infomedia- och förpackningsavtalen, överenskommelse och kommentarer
66, 2017	Skogsavtalet, Svenska kyrkan	27, 2017	Kompletterade kommentarer till Sägverksavtalets uppgörelse
65, 2017	Svenskt Näringslivs arbetsmiljörapport	26, 2017	Stoppmöbelindustriavtalet för tiden 1 april 2017 till 31 mars 2020
64, 2017	Historiska lönehöjningar mm	25, 2017	Träindustriavtalet för tiden 1 april 2017 till 31 mars 2020
63, 2017	Avtals information Samhallsavtalet	24, 2017	Kallelse/inbjudan till avtalskonferenser
62, 2017	Redovisning AFA-medel 2017	23, 2017	Kommentarer till Stoppmöbelindustriavtalet 2017–2020
61, 2017	Informationsmaterial samhällskonflikten	22, 2017	Kommentarer till Träindustriavtalet 2017-2020
60, 2017	Varsel om Stridsåtgärder Samhall	21, 2017	Insamling av sägverkens lönerevisionsprotokoll
59, 2017	Enkät inför riksdagsvalet 2018	20, 2017	Sägverksavtalets omfattning mm
58, 2017	RSO enkät	19, 2017	Sägverksavtalet för perioden 2017 04 01–2020 03 31
57, 2017	Kyrkoval 2017	18, 2017	Kallelse Avtal 2017 – Video
56, 2017	Kallelse till central referensgrupp Samhall	17, 2017	PM uppsättningsarbete 2017
55, 2017	Sammanfattning av förbunds kontorets konfliktförberedelser samt enkät för utvärdering	16, 2017	Extra telefonmöte informationsansvariga
54, 2017	Åskande RSO medel 2018	15, 2017	Konflikt/Extra kontroll
53, 2017	Upprensning bland inträdesblanketter	14, 2017	Negativ ränta på Nordea-konton
52, 2017	Påminnelse om saknade kapprockar 2016	13, 2017	Rekrytering 2017
51, 2017	Arbetsmiljörapporten 2016	12, 2017	Uppföljning mål- och verksamhet 2017
50, 2017	Ärendehantering under semesterperioden 2017	11, 2017	Kallelse av avdelningarnas ordförande till uppföljningar av 2017 års mål- och verksamhetsplan
49, 2017	Kallelse till informationskonferens	10, 2017	Mobiliseringskartläggning
48, 2017	Stockholm Pride 2017	9, 2017	Telefonmöte informationsansvariga 20/2
47, 2017	Utbildning - Europeiska företagsråd, gemensam utbildning för Facken inom Industrin	8, 2017	Arbetsmiljöverket och enkät
46, 2017	Information om de grafiska företagens avsättning till deltidspension	7, 2017	Saknade kapprockar 2016
45, 2017	Trävaruhandelsavtalet för tiden 2017 05 01–2020 04 31	6, 2017	Konfliktorganisation och förberedelser
44, 2017	Förbunds fonden Enter Pension byter namn till Enter Preserve 1 juni 2017	5, 2017	Ny RSO redovisning 2016
43, 2017	Uppdaterade skogsvårdsfoldrar	4, 2017	Redovisning Regionala skyddsombudsverksamheten för 2016
42, 2017	Protokoll samt kommentarer Virkesmätningssavtalet	3, 2017	Förbundsmeddelande nr 94, 2016 har inte hörtsammats
41, 2017	VASA-Skog samt VISST	2, 2017	GS centrala förhandlarutbildning (steg 2) regionaliseras, med start hösten 2017
40, 2017	Kallelse till förbunds möte den 13 - 14 juni 2017	1, 2017	Regionala LO-konferenser "Trygghet och omställning"
39, 2017	Tidningsavtalet klart		
38, 2017	Anmälan om utträde ur GS-facket		
37, 2017	Angående insamling av kopior på lönerevisioner		

FÖRBUNDSINFORMATION**Medd/Info nr Angående**

93, 2017	Inbjudan till utbildning, grundläggande arbetsrätt, Samhall	47, 2017	Avsiktsförklaring/Praktik
92, 2017	Bemanningsanställd du har rätt till en säker arbetsdag	46, 2017	Kontakt kommunikationsgruppen
91, 2017	Bemanningsanställda medlemmar får upprättelse	45, 2017	Nytt datum för debatt
90, 2017	Inbjudan till utbildning Europeiska Företagsråd	44, 2017	GS och Södra debatt i Aftonbladet
89, 2017	Försäkringstidning 2018	43, 2017	Skogssatsningen
88, 2017	Fördelning RSO medel 2018	42, 2017	Inbjudan till GS Regionala förhandlarutbildning, steg 2 2017
87, 2017	GS och GDPR	41, 2017	GS blir en del av Global Deal
86, 2017	GS Valkonferens 1-2 februari 2018	40, 2017	Förbundet släpper ny arbetsmiljörapport
85, 2017	Inbjudan till LOs valkonferens	39, 2017	Medlemsstatistik maj
84, 2017	Medlemsstatistik november	38, 2017	Tolkning av grafikernas reglering av OB- och övertidsersättning
83, 2017	Rättelse - Språkservice Sverige AB	37, 2017	Information från TK arbete
82, 2017	Rådgivning gällande trafikförsäkring	36, 2017	Enkät om lokala förhandlingar om arbetsbrist, hyvling och inhyrning
81, 2017	Språkservice Sverige AB	35, 2017	Förtydligande av det nya avtalet för statliga skogsarbetare
80, 2017	Statistik webbinträden	34, 2017	Medlemsstatistik april
79, 2017	Gymnasial lärlingsanställning (GLA)	33, 2017	Dagordning avdelningsordförandeträffen 2 maj
78, 2017	Förbundsmötets uttalande med anledning av #inteförhandlingsbart	32, 2017	Checklista RSO
77, 2017	Etableringsjobb	31, 2017	Hotell- och restaurangfackets strejkvarsel
76, 2017	Inbjudan till konferens om hälsa i arbetslivet	30, 2017	Leverans av skogsvästar
75, 2017	Stärkt etablering på arbetsmarknaden	29, 2017	Konfliktgruppens enkätresultat
74, 2017	Viktig information från a-kassan	28, 2017	Information angående 1 maj-material
73, 2017	Kompletterande handlingar till förbundsmötet	27, 2017	Underlag till lönerevisioner mm
72, 2017	Målplanering 2019 och verksamhetsuppföljning 2018	26, 2017	Ny representant i arbetsmiljörådet och mandattid
71, 2017	Medlemsstatistik oktober	25, 2017	Medlemsstatistik mars
70, 2017	Handledarutbildning, "Vinna Val"	24, 2017	Under onsdag och torsdag 29-30/3 kommer GS konfliktgrupp centralt att göra en ringkampanj till några av våra största klubbar. Vi kommer att fälla ett antal frågor som är av vikt för konfliktförberedelser. Dessa frågor kompletterar avdelningarnas kartläggning som gjordes tidigare under året.
69, 2017	Inbjudan till avtalskonferenser, kollektivavtal Samhall	23, 2017	#slutahyvla - GS kampanjar med Handels och HRF
68, 2017	EU behöver förändras!	22, 2017	Förbundets stadga § 30, mom 5 (Michael Nyqvist 2017-03-21)
67, 2017	Medlemsstatistik september	21, 2017	Inbjudan till GS Regionala värdegrundsutbildningar, "Att arbeta mot främlingsfientlighet"
66, 2017	Uppdatering om webbinträdet	20, 2017	Ny studiehandläggare på förbundskontoret
65, 2017	Inbjudan till regionsträffar	19, 2017	Vidareutbildning för studieaktiva 5-7 september 2017
64, 2017	Verksamhetsplan 2018	18, 2017	Påföljd vid olovligt uttag av övertid i Trä- och Stoppmöbelindustriavtalen
63, 2017	Tårtorna kommer på tisdag	16, 2017	Medlemsstatistik februari
62, 2017	Förhandlingar om stärkt etablering på arbetsmarknaden	17, 2017	Nytt rekryteringsmaterial
61, 2017	Webbinträde lanseras	15, 2017	Handledare för GS regionala förhandlarutbildning 2017
60, 2017	Yrkesintroduktion	14, 2017	LP premien och avtalspension
59, 2017	Medlemsstatistik augusti	13, 2017	DA och beställningsbara tema nummer
58, 2017	Förvarningsbrev om inbetalning deltidspension, Infomedia- och Förpackningsavtalet	12, 2017	Inbjudan hur förhandlar vi arbetsmiljö
57, 2017	TSLs nya organisation	11, 2017	Jobba säkert i skogen
55, 2017	Utbildning för avdelningarnas försäkringshandläggare	10, 2017	LOs enkät om trakasserier av skyddsombud
56, 2017	Avtalsansvarig VMF	8, 2017	Målstyrningsansvarig
54, 2017	Bemanningsavtalet i tryckt form	9, 2017	Reviderad verksamhetsplan 2017
53, 2017	Medlemsstatistik juli	7, 2017	Försäljning av GS Fackets stuga i Tandådalen
52, 2017	Gilla Jobbet 2017	6, 2017	Medlemsstatistik januari 2017
51, 2017	Protokoll från förbundsmötets sammanträde den 14 juni 2017		
50, 2017	Protokoll från förbundsmötets sammanträde den 24 november 2016		
49, 2017	Motioner till LOs representantskap		
48, 2017	Medlemsstatistik juni		

- 5, 2017 Inbjudan hur utreder och driver vi arbets-
skadeärenden
4, 2017 EWC Verksamhet
3, 2017 Försäkringskonferenser hösten 2017
2, 2017 Medlemsstatistik december 2016
1, 2017 Randstad övertar Proffice bemannings-
verksamhet

PERSONALMEDDELANDE**Medd/Info nr Angående**

- 37, 2017 Telefoni
36, 2017 Utökad tillgänglighet 2018
35, 2017 Videoutbildning den 15 december
34, 2017 Videomöte mellan VU och lokalt anställda
33, 2017 Videoutbildning den 27 oktober
32, 2017 GS söker kommunikatör
31, 2017 GS söker agil fullstack systemutvecklare med
intresse för Devops.
30, 2017 GS söker medlemsassistent
29, 2017 Inställd videoutbildning 29 september
28, 2017 Kallelse FURA utbildning
27, 2017 Kallelse skogskonferens
26, 2017 Kallelse till videoutbildning
25, 2017 Kallelse ombudsmannakonferens 2017
24, 2017 Eleonora Federico
23, 2017 GS söker verksamhetsassistent till avd 5, Små-
lands Högländ
22, 2017 Kallelse regionsträff med VU
21, 2017 Friskvårdsättning 2017
20, 2017 Videomöte mellan VU och lokalt anställda
19, 2017 GS söker verksamhetsassistent till avd 9 Östra
Svealand
18, 2017 Broschyren Så fungerar arbetslöshetsförsäk-
ringen
17, 2017 Inställd videoutbildning 19 maj
15, 2017 Videoutbildning den 28 april
14, 2017 GS söker ombudsman till avd 15, Norr.
13, 2017 GS söker ombudsman till avd 5 Smålands
Högländ
12, 2017 Uppgradering i Hogia
11, 2017 Växel i samband med utökad tillgänglighet
10, 2017 GS söker ombudsman till avd 6 Väst
9, 2017 Ny mejladress till a-kassan
8, 2017 Kallelse till videoutbildning 24 februari, verk-
samhetsassistenter och lokalombudsmän
7, 2017 GS söker ombudsman till avd 7, Skaraborg
6, 2017 Självriskeliminering - Ny rutin
5, 2017 Erica Selander
4, 2017 GS söker medlemsassistent till avd 13, Gävle-
borg
3, 2017 Administrativ konferens 2017
2, 2017 GS söker ombudsman till avd 5 Smålands
Högländ
1, 2017 GS söker ombudsman till avd 8 Östergötland.

PERSONALINFORMATION**Medd/Info nr Angående**

- 38, 2017 Joanna Aspegren
37, 2017 Jan Strandberg
36, 2017 Jonatan Tjäder
35, 2017 Videoutbildning om de nya reglerna för utsta-
tionering av arbetstagare, 12 december
34, 2017 Christian Wigren
33, 2017 Bert-Ove Bäckman har avlidit
32, 2017 Joel Snell, avd 15.
31, 2017 Tuve Martinsson har avlidit
30, 2017 Joel Snell
29, 2017 Sodexo
28, 2017 Rättelse telefon nummer till Tanja Taus
27, 2017 Tanja Taus
26, 2017 Rickard Samuelsson
25, 2017 Videoutbildning 25 augusti
24, 2017 Telefonnummer till Carolina Schön
23, 2017 Lunchvärdehöjning Sodexo
22, 2017 GS regionala förhandlarutbildning, steg 2,
2017
21, 2017 Carolina Schön
20, 2017 A-kassans öppettider Kristihimmelsfärds
helgen
19, 2017 Utskick GS Mastercard 15-17/5
18, 2017 Grenverket byter adress
17, 2017 Jennie Iderfjell
16, 2017 Kamerapolicy
15, 2017 GS A-kassa informerar om tillgänglighet
14, 2017 Susanna Ekeljung
13, 2017 Leif Smith
12, 2017 Videoutbildning den 31 mars
11, 2017 Ulf Svensson
10, 2017 Grethel Dahlqvist
9, 2017 Tommy Strandhäll
8, 2017 Ylva Ivarsson
7, 2017 Gröna kuvertet - A-kassan informerar
6, 2017 Ny kontakt på LO Service Center
5, 2017 Målstyrningsansvarig
4, 2017 Kenneth Edvardsson
3, 2017 Eleonora Federico-Amorelli
2, 2017 Hans Pettersson, personalsamordnare
i region 2
1, 2017 Telefoni avd 8

AVTALSNYTT**Medd/Info nr Angående**

21, 2017	Avtal klart för de Samhallanställda
20, 2017	Bud från medlare i Samhallkonflikten
19, 2017	Uppdatering Samhall
18, 2017	Samhallavtalet har löpt ut!
17, 2017	Samhall
16, 2017	Bemanningsavtalet godkänt
16, 2017	Bemanningsavtalet godkänt
15, 2017	Bemanningsavtal klart
14, 2017	Preliminär överenskommelse på Tidningsavtalet
13, 2017	Läget i Tidningsförhandlingarna idag den 5/5 2017 kl 15.00
12, 2017	Stökig avtalsrörelse
11, 2017	Tidningsavtalet
10, 2017	LO-förbunden säger upp Bemanningsavtalet
9, 2017	Fortsatta förhandlingar
8, 2017	Nya avtal klara inom industrin
7, 2017	GS har mottagit slutlig hemställan
6, 2017	Slutförhandlingar pågår
5, 2017	GS säger nej till en första hemställan
4, 2017	Krav utväxlade på Tidningsavtalet
3, 2017	Riksavtalsförhandlingar går in i nytt läge
2, 2017	Konflikten med Skogsstyrelsen är avslåst
1, 2017	Läget i konflikten gällande VASA-SKOG och VISST

FURA**Medd/Info nr Angående**

7, 2017	FURA uppskjutet till 9 april 2018
6, 2017	FURA Acceptanstester 13 november – 15 december
5, 2017	Tidplan FURA
4, 2017	Vad händer med FURA-projektet
3, 2017	Mer om FURA
2, 2017	FURA – hur långt har vi kommit?
1, 2017	Nu startar första testerna i FURA

Personalavdelningen

Anställda som börjat under 2017

Julius Petzäll <i>Kommunikatör</i>	FK	2017-01-01
Kristoffer Englund <i>Ombudsman</i>	Avd 15	2017-02-16
Fredrik Axelsson <i>Ombudsman</i>	Avd 14	2017-03-01
Ylva Ivarsson <i>Medlemsassistent</i>	Avd 13	2017-03-17
Ulf Svensson <i>Ombudsman</i>	Avd 8	2017-03-23
Jennie Iderfjell <i>Ombudsman</i>	Avd 5	2017-04-28
Madelene Lennartsson <i>Medlemsassistent</i>	Avd 6	2017-05-15
Carolina Schön <i>Ombudsman</i>	Avd 5	2017-08-01
Rickard Samuelsson <i>Verksamhetsassistent</i>	Avd 9	2017-08-21
Ulrika Williamsson <i>Medlemsassistent</i>	Avd 1	2017-09-04
Tanja Taus <i>Verksamhetsassistent</i>	Avd 5	2017-09-13
Joel Snell <i>Ombudsman</i>	Avd 15	2017-10-11
Christian Wigren <i>IT</i>	FK	2017-11-07
Jonatan Tjäder <i>Medlemsassistent</i>	Avd 10	2017-12-04

Visstidsanställda

Ulrika Williamsson <i>Medlemsservice</i>	Avd 1	2017-09-04
Eleonora Federico <i>Kommunikatör</i>	FK	2017-02-13

Under året har ett antal förtroendevalda varit inne och stöttat upp på avdelningarna.

Anställda som slutat under 2017

Tommy Andersson <i>I: vice förb. ordför.</i>	FK	2017-03-31	<i>Pension</i>
Pauline Hylander <i>Assistent</i>	FK	2017-04-09	<i>Egen begäran</i>
Siw Sundström <i>Verksamhetsassistent</i>	Avd 14	2017-04-30	<i>Pension</i>

Peter Isgren <i>Verksamhetsassistent</i>	Avd 9	2017-07-21	<i>Egen begäran</i>
Björn Jönsson <i>Ombudsman</i>	Avd 5	2017-09-30	<i>Pension</i>
Naim Samara <i>Verksamhetsassistent</i>	Avd 6	2017-10-31	<i>Pension</i>
Eleonora Federico <i>Kommunikatör</i>	FK	2017-12-08	<i>Egen begäran</i>
Ove Söderberg <i>Ombudsman</i>	Avd 13	2017-12-31	<i>Pension</i>

Personalutveckling 2017

Jonas Nordmark ombudsman och personalsamordnare i avdelning 7 anställdes som personalchef från och med 1 januari 2017.

Personalsamordnarna

De fyra samordnarna Tommy Hallberg, Hans Pettersson, Krister Ellström och Tomas Andersson har tillsammans med personalavdelningen under året haft kvartalsmöten med uppföljning av budget och löpande genomgång av arbetet på personalsidan.

Vi har under året också haft månadsmöten där vi gått igenom beslut av verkställande utskottet och förbundsstyrelsen. Efter det har varje samordnare haft månadsmöten i regionerna och förmedlat besluten vidare i organisationen.

Administrativ personal

Den administrativa personalen har fått ägna mycket tid till projektet med ett nytt verksamhetsstöd, FURA.

Skyddskommitté

Skyddskommittén har under året haft två protokollförda möten. En psykosocial arbetsmiljöundersökning på förbundskontoret genomfördes under maj månad.

Samrådsgrupp

Vi har genomfört samråd med ombudsmannaklubben och Handelsklubben den 15 februari, 7 juni, 23 augusti samt 6 december.

Förhandlingar

Under det gångna året har det mellan parterna GS och ombudsmannaklubben/Handelsklubben genomförts ett stort antal förhandlingar. För att nämna några; arbetstider, löner m.m.

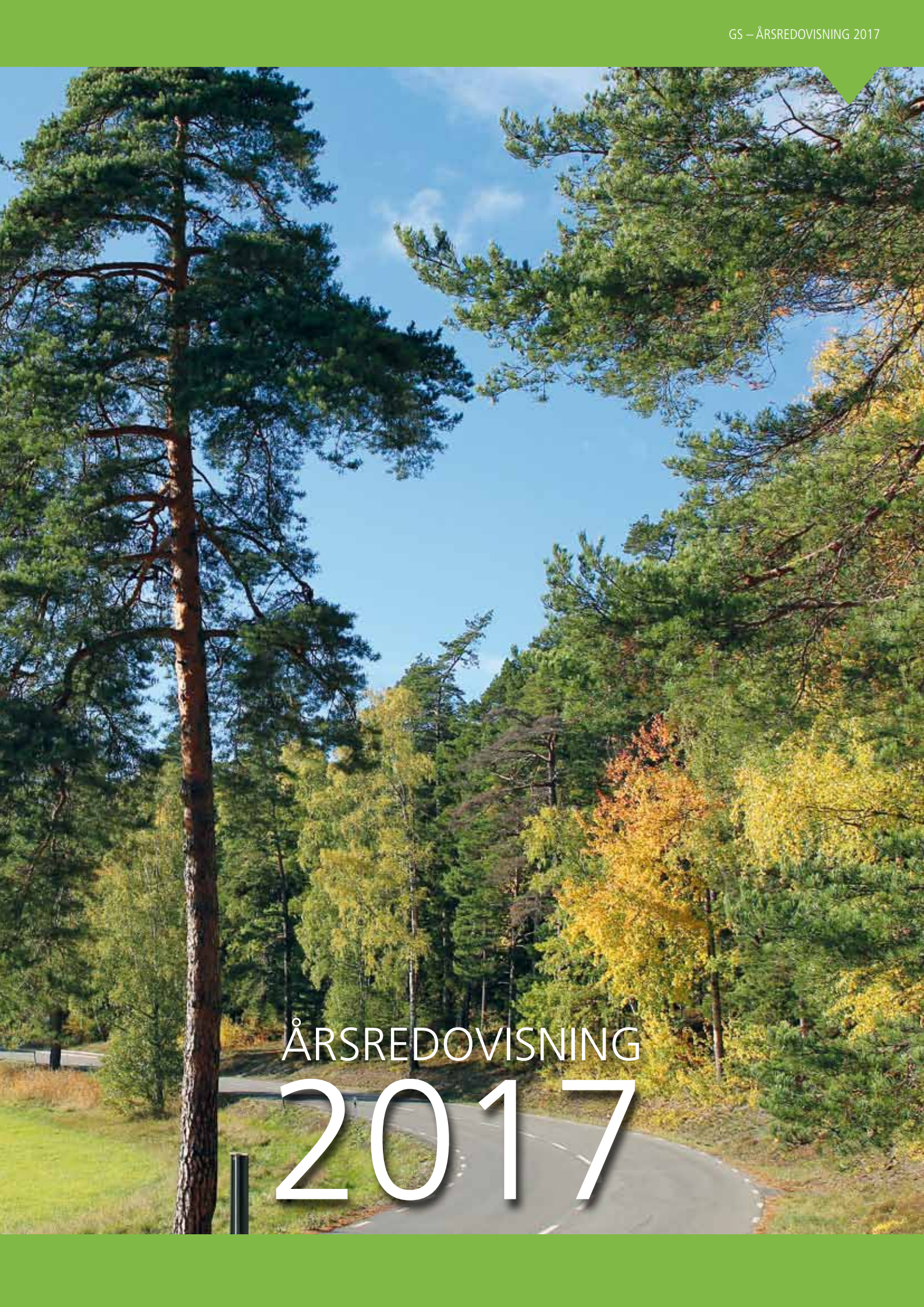
Utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal har skett på avdelningarna under våren 2017.

Utbildning via video

Under 2017 genomfördes utbildningar via video med personal placerade på avdelningskontoren. Grunden har varit att varannan månad har utbildningen riktat sig till ombudsmän och varannan månad till administrativ personal.

ÅRSREDOVISNING 2017

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

GS - facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch är en facklig centralorganisation som regionalt är organiserat i femton (15) geografiska avdelningar. Förbundet utövar den centrala ledningen av GS i dess strävanden att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i näringslivet. GS ska också verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati.

Kongressen – som är det högsta beslutade organet – sammanträder var femte år. Kongress hölls under 2016. Kongressen fastställer förbundets mål och stadgar.

Förbundsstämmor hålls normalt två gånger per år – här behandlas förbundets avgifter, policydokument och motioner. Styrelsen sammanträder normalt en gång i månaden och har som uppgift att utöva den omedelbara ledningen av GS facket.

GS beslutande organ utgörs av kongressen, förbundsstyrelsen och förbundsstyrelsen.

Till styrelsens förfogande finns ett förbundskontor med anställd personal inom olika områden. Förbundet har ett centralt kansli, en central förhandlingsavdelning, studieavdelning och organisationsavdelning. Vidare finns personal-, ekonomi- och IT-funktioner.

De geografiska avdelningarna är egna juridiska personer och avlämnar därför egna årsbokslut.

Finansiella instrument

Värdepappersportföljen förvaltas enligt fastställd policy, hos värdepappersbolag som har Finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, och fondbolag som har erforderligt tillstånd av Finansinspektionen. Placeringspolicyn omfattar såväl värdering av risker, etiska hänsynstaganden och placeringsformer. Placering sker i huvudsak i sk UCTIS-fonder och specialfonder vars placeringsinriktning överensstämmer med placeringspolicyn, strukturerade produkter, certifikat som har en exponering mot en underliggande marknad samt likvida medel.

Fastighetsförvaltningen

GS koncernen äger och förvaltar fem fastigheter i centrala Stockholm. Det helägda dotterbolaget GS Stockholm Fastigheter AB äger i sin tur fem fastighetsbolag som äger och förvaltar fastigheterna, Läraren 2, Läraren 3, Tobaksspinneriet 13, Diamanten 8 och Lindbacken 12 i Stockholm.

Ekonomisk översikt

	2017	2016	2015	2014
Verksamhetsintäkter	217 636	214 047	220 254	219 836
Verksamhetskostnader	-267 068	-278 082	-265 766	-242 912
Verksamhetsresultat	-49 432	-64 035	-45 512	-23 076
Finansnetto	57 867	36 062	77 523	64 654
Årets resultat	-1 876	-31 828	18 197	34 812
Balansomslutning	868 078	864 398	899 542	866 750
Avkastn på kapitalplaceringar	7,3%	4,6%	9,4%	8,3%
Antal medlemmar	48 551	49 076	49 946	50 784

Definitioner: se not 32

Utveckling av GS verksamhet, resultat och ställning

GS resultat 2017 visar ett underskott på 1,9 mkr. GS koncernen inklusive fastighetsbolagen visar ett överskott om 4,8 Mkr.

Personalkostnader, medlemsförsäkringar och avdelningarnas kostnader utgör knappt 70 % av förbundets totala kostnader.

För vidare ekonomiska nyckeltal hänvisas till följande årsredovisning med noter.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2017 har arbetet med rekrytering och organisering fortsatt. Vi kan dock konstatera att förbundet minskat sitt medlemsantal netto. Under 2017 ökade antalet nyinskrivna medlemmar med 507 st, till 3 870 st, jämfört med 2016. Antalet medlemmar som utträder har dock ökat, så nettoutflödet för 2017 blev 525 medlemmar, eller 1,1 %. Av de medlemmar vi kallar aktiva (ej pensionärer) så var minskningen 610 personer, eller 1,5 %. Arbetet med att vända trenden fortsätter under 2018.

Under 2017 så tecknades treårsavtal på samtliga avtalsområden.

Under året har ett stort arbete gjorts för att färdigställa ett nytt medlemssystem. Driftsättningen är planerad till 9 april 2018. De kostnader som uppstått för utveckling av systemet kommer att börja belasta resultatet i form av avskrivningar då systemet driftsatts.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

GS har i flera av sina delbranscher kunnat se en konjunkturförbättring på senare år. Tydligast har detta varit inom träindustrin. Trots detta har organisationen inte kunnat öka sitt medlemsantal. GS kommer därför fortsätta sin satsning på rekrytering och organisering under 2018.

Eftersom GS tecknat treårsavtal på samtliga avtal under 2017, så ser vi att kostnaderna för förhandlingar kommer att minska under 2018.

Det nya medlemssystemet kommer att medföra högre kostnader i form av avskrivningar för utveckling av systemet, men även högre direkta kostnader för support och utveckling första tiden efter driftsättning.

Vad beträffar koncernens och GS resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN

Belopp i tkr	Not	2017	2016
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		203 917	205 637
Nettoomsättning	2	30 357	29 454
Andelar i intresseföretags resultat	21	22 047	13 524
Övriga intäkter	3	13 719	8 410
Summa verksamhetsintäkter		270 040	257 025
Verksamhetskostnader			
Medlemsförsäkringar	4	-43 236	-44 932
Grund- och fördelningsbelopp till avdelningarna		-38 039	-32 563
Förvaltningskostnader		-278	-257
Lämnade bidrag		-940	-982
Övriga externa kostnader	5	-82 423	-92 934
Personalkostnader	6	-105 541	-113 449
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	7	-2 856	-2 549
Förändring av betalningsuppdragsskuld, pensioner		-7 609	-2 684
Summa verksamhetskostnader		-280 922	-290 350
Verksamhetsresultat	8	-10 882	-33 325
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	11	31 266	8 412
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	12	110	115
Räntekostnader och liknande resultatposter		-67	-27
Resultat före skatt		20 427	-24 825
Skatt på årets resultat	13	-15 594	-8 310
Årets resultat		4 833	-33 135

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för medlemssystem	14	28 193	6 936
		<u>28 193</u>	<u>6 936</u>
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	15, 16	101 149	91 454
Inventarier, verktyg och installationer	17	579	798
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	18	3 498	5 423
		<u>105 226</u>	<u>97 675</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	21	131 843	126 857
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	553 654	514 717
Uppskjuten skattefordran	23	78	78
Andra långfristiga fordringar	24	5 914	54 757
		<u>691 489</u>	<u>696 409</u>
Summa anläggningstillgångar		824 908	801 020
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Fordran för medlemsavgifter		18 244	17 636
Kundfordringar		2 172	1 019
Aktuell skattefordran		7 346	50
Övriga fordringar		620	23
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	10 445	10 525
		<u>38 827</u>	<u>32 969</u>
Kassa och bank			
Kassa och bank		29 835	34 954
		<u>29 835</u>	<u>34 954</u>
Summa omsättningstillgångar		68 662	79 235
SUMMA TILLGÅNGAR		893 570	880 255

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>EGET KAPITAL</i>			
Ändamålsbestämda medel		712	685
Kapitalandelsfond		13 020	8 229
Balanserat resultat inkl årets resultat		790 772	790 863
Summa eget kapital		804 504	799 777
<i>AVSÄTTNINGAR</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		38 209	30 600
Uppskjuten skatteskuld	23	8 905	7 583
		47 114	38 183
<i>KORTFRISTIGA SKULDER</i>			
Leverantörsskulder		9 591	10 901
Aktuell skatteskuld		78	127
Övriga skulder		12 451	12 492
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	19 832	18 775
		41 952	42 295
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		893 570	880 255

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL - KONCERNEN

2017-12-31

	Jubileums- fond	Fritids- fond	Kapital- andelsfond	Bal.res. inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans	319	366	8 229	790 863	799 777
Årets resultat				4 833	4 833
<i>Förändringar direkt mot eget kapital</i>					
Förändringar i kapitalandelsfond			4 791	-4 791	–
Ändamålsbestämt av styrelsen	13	14		-27	–
Internränta NGU				-106	-106
Summa	13	14	4 791	-4 924	-106
Vid årets utgång	332	380	13 020	790 772	804 504

KASSAFLÖDESANALYS – KONCERNEN

Belopp i tkr	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster	27	20 427	-24 825
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	29	-18 201	4 965
		2 226	-19 860
Betald inkomstskatt		-13 207	-14 860
KASSAFLÖDE FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		-10 981	-34 720
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		6 401	-4 936
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		-400	-2 621
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-4 980	-42 277
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-9 950	-7 923
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		–	4 150
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-21 257	-7 070
Förvärv av finansiella tillgångar		–	-1 663
Avyttring av finansiella tillgångar		31 068	33 125
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-139	20 619
Årets kassaflöde		-5 119	-21 658
Likvida medel vid årets början		34 954	56 612
Likvida medel vid årets slut	28	29 835	34 954

RESULTATRÄKNING – GS

Belopp i kr	Not	2017	2016
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		203 917	205 637
Övriga intäkter	3	13 719	8 410
Summa verksamhetsintäkter		217 636	214 047
Verksamhetskostnader			
Medlemsförsäkringar	4	-43 236	-44 932
Grund- och fördelningsbelopp till avdelningarna		-38 039	-32 563
Förvaltningskostnader		-278	-257
Lämnade anslag och bidrag		-940	-982
Övriga externa kostnader	5	-71 237	-82 884
Personalkostnader	6	-105 541	-113 449
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	7	-188	-331
Förändring av betalningsuppdragsskuld, pensioner		-7 609	-2 684
Summa verksamhetskostnader		-267 068	-278 082
Rörelseresultat	8	-49 432	-64 035
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	9	9 450	9 450
Resultat från andelar i intresseföretag	10	15 194	16 742
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	11	33 176	9 780
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	12	110	110
Räntekostnader och liknande resultatposter		-63	-20
Resultat före skatt		8 435	-27 973
Skatt på årets resultat	13	-10 311	-3 855
ÅRETS RESULTAT		-1 876	-31 828

BALANSRÄKNING – GS

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för medlemssystem	14	28 193	6 936
		28 193	6 936
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	17	549	737
		549	737
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	19	3 000	3 000
Fordringar hos koncernföretag	20	88 664	75 164
Andelar i intresseföretag	21	143 813	143 619
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	553 654	514 717
Andra långfristiga fordringar	24	5 914	54 757
		795 045	791 257
Summa anläggningstillgångar		823 787	798 930
<i>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</i>			
Kortfristiga fordringar			
Fordran medlemsavgifter		18 244	18 236
Kundfordringar		1 228	1 136
Aktuell skattefordran		5 890	5 979
Övriga fordringar		38	444
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	10 297	18 011
		35 697	43 806
Kassa och bank			
Kassa och bank		8 594	21 662
		8 594	21 662
Summa omsättningstillgångar		44 291	65 468
SUMMA TILLGÅNGAR		868 078	864 398

BALANSRÄKNING – GS

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>EGET KAPITAL</i>			
Ändamålsbestämda medel		712	685
Balanserat resultat		798 597	830 558
Årets resultat		-1 876	-31 828
		797 433	799 415
<i>AVSÄTTNINGAR</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		38 209	30 600
		38 209	30 600
<i>KORTFRISTIGA SKULDER</i>			
Leverantörsskulder		8 118	9 601
Övriga skulder		7 783	9 301
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	16 535	15 481
		32 436	34 383
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		868 078	864 398

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL - GS

2017-12-31	Jubileumsfond	Fritidsfond	Bal.res. inkl årets resultat	Summa eget kapital
Ingående balans	319	366	798 730	799 415
Årets resultat			-1 876	-1 876
<i>Förändringar direkt mot eget kapital</i>				
Ändamålsbestämt av styrelsen	13	14	-27	–
Internränta NGU	–	–	-106	-106
Summa	13	14	-133	-106
Vid årets utgång	332	380	796 721	797 433

KASSAFLÖDESANALYS – GS

Belopp i tkr	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster	27	8 435	-27 973
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	29	-13 559	-14
		-5 124	-27 987
Betald inkomstskatt		-10 222	-11 059
KASSAFLÖDE FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITAL		-15 346	-39 046
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar		8 020	5 292
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder		-2 053	-4 774
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-9 379	-38 528
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		–	-223
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		–	4 150
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-21 257	-7 070
Förvärv av finansiella tillgångar		-17 775	–
Avyttring av finansiella tillgångar		35 343	31 462
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 689	28 319
Årets kassaflöde		-13 068	-10 209
Likvida medel vid årets början		21 662	31 871
Likvida medel vid årets slut	28	8 594	21 662

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och också enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Tillgångar

Materiella- och immateriella anläggningstillgångar

Materiella- och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde.

Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Hänsyn har tagits till beräknat restvärde, fastställt vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå.

NYTTJANDEPERIOD

Medlemssystem, inventarier, verktyg och installationer	5 år

Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	100 år
- Stomkompletteringar, innerväggar mm	20-40 år
- Installationer; värme, el, VVS, ventilation mm	25 år

- Yttre ytskikt; fasader, yttertak mm	40-50 år
- Inre ytskikt, golv, väggar, innertak	35 år
- Hyresgästanpassningar, lokal	15 år
- Energibesparingsåtgärder	10 år

Nedskrivningar – materiella och immateriella anläggningstillgångar samt andelar i koncernföretag

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dessredovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet beräknas nuvärdet av de framtida kassaflöden som tillgången väntas ge upphov till i den löpande verksamheten samt när den avyttras eller utrangeras. Den diskonteringsränta som används är före skatt och återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som avser tillgången. En tidigare nedskrivning återförs endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Leasing

Alla leasingavtal har klassificerats som finansiella eller operationella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal enligt vilka de risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Vid värdering till lägsta värdets princip respektive vid bedömning av nedskrivningsbehov anses företagets finansiella instrument som innehas för riskspridning ingå i en värdepappersportfölj och värderas därför som en post.

Ersättningar till anställda*Ersättningar till anställda efter avslutad anställning*

GS har två pensionssystem, ett förmånsbestämt och ett premiebestämt. Båda pensionssystemen regleras i respektive gällande kollektivavtal. GS är skyldig att löpande avsätta medel för det förmånsbaserade systemet till pensionsstiftelse. Dessa redovisas i resultaträkningen som personalkostnad. Åtaganden som inte är avsatta i pensionsstiftelse redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock inte för temporära skillnader som härrör från första redovisningen av goodwill. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har inte nuvärdeberäknats.

I koncernbalansräkningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatt och eget kapital.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel avser dels en Jubileumsfond från Grafiska förbundet och en Fritidsfond från Skogs- och Träfacket

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Ansvarsförbindelser

En eventalförpliktelse redovisas inom linjen när det finns:

- En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i organisationen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Ränta och utdelning

Intäkt redovisas när de ekonomiska fördelarna som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Utdelning redovisas när behörigt organ har fattat beslut om att utdelning ska lämnas.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Redovisningen av rörelseförvärv bygger på enhetssynen. Det innebär att förvärvsanalysen upprättas per den tidpunkt då förvärvaren får bestämmande inflytande. Från och med denna tidpunkt ses förvärvaren och den förvärvade enheten som en redovisningsenhet. Tillämpningen av enhetssynen innebär vidare att alla tillgångar (inklusive goodwill) och skulder samt intäkter och kostnader medräknas i sin helhet även för delägda dotterföretag.

Anskaffningsvärdet för dotterföretag beräknas till summan av verkligt värde vid förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar med tillägg av uppkomna och övertagna skulder samt emitterade eget kapitalinstrument, utgifter som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet samt eventuell tilläggs köpeskilling. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet, med några undantag, vid förvärvstidpunkten av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt minoritetsintresse. Minoritetsintresse värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Från och med förvärvstidpunkten inkluderas i koncernredovisningen det förvärvade företags intäkter och kostnader, identifierbara tillgångar och skulder liksom eventuell uppkommen goodwill eller negativ goodwill.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20% och högst 50% av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital, eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden, inklusive goodwill och negativ goodwill reducerat med eventuella internvinster. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden, inklusive avskrivning på goodwill/ upplösning av negativ goodwill. Erhållna utdelningar från intresseföretag minskar redovisat värde. Vinstandelar upparbetade efter förvärven av intresseföretagen som ännu inte realiserats genom utdelning, avsätts till kapitalandelsfonden.

Eliminering av transaktioner mellan koncernföretag och intresseföretag

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernföretag,

elimineras i sin helhet. Orealiserade vinster som uppkommer vid transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på något nedskrivningsbehov.

Redovisningsprinciper i GS

Redovisningsprinciperna i GS överensstämmer med de ovan angivna redovisningsprinciperna i koncernredovisningen utom i nedanstående fall.

Leasing

Finansiella leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal i moderföretaget.

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Skatt

I GS särredovisas inte uppskjuten skatt som är hänförlig till obeskattade reserver.

Not 2 NETTOOMSÄTTNING PER RÖRELSEGREN

KONCERNEN	2017	2016
Nettoomsättning per rörelsegren		
Fastighetsförvaltning	30 357	29 454
	30 357	29 454

Not 3 ÖVRIGA INTÄKTER

KONCERNEN OCH GS	2017	2016
Erhållna skadestånd	8	100
LO FF medel	2 657	2 172
GS A-kassa	2 739	2 726
Resultat vid försäljning av fastighet	–	2 749
Återbäring överskottsmedel Folksam Liv	6 839	–
Övrigt	1 476	663
	13 719	8 410

Not 4 MEDLEMSFÖRSÄKRINGAR

KONCERNEN OCH GS	2017	2016
LO/Folksam-paketet försäkring	-50 122	-52 025
Inkomstförsäkring	-7 673	-7 246
Återbäring försäkring	14 559	14 339
	-43 236	-44 932

Not 5 ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

	2017	2016
Koncernen		
Kostnader i fastighetsförvaltningen	-11 186	-10 050
Lokalkostnader	-8 530	-8 473
IT-kostnader	-11 713	-10 572
LO Avgifter	-8 431	-8 787
Internationellt arbete	-1 580	-1 711
Förhandlingsverksamhet	-5 036	-5 810
Studieverksamhet	-3 265	-3 600
Dagens Arbete (medlemstidning)	-7 634	-7 241
LO Rättsskydd	-2 387	-2 970
Övrigt	-22 661	-33 720
	-82 423	-92 934

GS

Lokalkostnader	-8 530	-8 473
IT-kostnader	-11 713	-10 572
LO Avgifter	-8 431	-8 787
Internationellt arbete	-1 580	-1 711
Förhandlingsverksamhet	-5 036	-5 810
Studieverksamhet	-3 265	-3 600
Dagens Arbete (medlemstidning)	-7 634	-7 241
LO Rättsskydd	-2 387	-2 970
Övrigt	-22 661	-33 720
	-71 237	-82 884

Not 6 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH ARVODEN TILL STYRELSE OCH REVISORER

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	2017	Varav män	2016	Varav män
GS				
Sverige	104	60%	106	60%
Totalt i moderföretaget	104	60%	106	60%
Dotterföretag				
Sverige	–	0%	–	0%
Koncernen totalt	104	60%	106	60%

REDOVISNING AV KÖNSFÖRDELNING I FÖRBUNDSLEDNINGEN	2017-12-31 Andel kvinnor	2016-12-31 Andel kvinnor

GS och Koncernen

Styrelsen	23%	31%
Övriga ledande befattningshavare	0%	0%

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR SAMT SOCIALA KOSTNADER, INKLUSIVE PENSIONS-KOSTNADER

	2017		2016	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
GS	52 078	33 461	50 357	37 630
(varav pensionskostnad)	1)	(16 502)		(21 477)
Dotterföretag	–	–	–	–
(varav pensionskostnad)		(–)		(–)
Koncernen totalt	52 078	33 46	50 357	37 630
(varav pensionskostnad)		(21 477)		(21 477)

I posten Personalkostnader i resultaträkningen ingår förutom löner och ersättningar till anställda, även utbetalda ersättningar i form av ersättning för förlorad inkomst mm. till bl a fackligt förtroendevalda i förhandlings- och studieverksamheten.

GSs pensionssystem är dels förmånsbestämt samt premiebestämt regleras enligt gällande kollektivavtal. GS är skyldig att löpande avsätta medel till pensionsstiftelse. Detta innebär att stiftelsen från tid till annan ska innehålla tillgångar motsvarande den beräknade utfästelsen för såväl aktiva, pensionerade samt fribrev.

1) Av GS pensionskostnader avser 1 621 (f.å. 1 346) företagets ledning avseende 4 (4) personer.

GS utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 10 321 (f.å. 8 892).

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELADE MELLAN
STYRELSELEDAMÖTER M.F.L. OCH ÖVRIGA ANSTÄLLDA

	2017		2016	
	Styrelse och kansli- chefen	Övriga	Styrelse och kansli- chefen	Övriga
Moderföretaget	3 128	48 950	2 658	47 699
Dotterföretag	–	–	–	–
Koncernen totalt	3 128	48 950	2 658	47 699

Pensionsvillkor för GSs ledning regleras dels utifrån förmånsbestämt funktionärsavtal med 78 procent av pensionsgrundande lön mellan 60-65 års ålder. Från 65 års ålder utgår pension motsvarande 10 procent på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp utgår 78 procent. Dels utifrån premiebestämt funktionärsavtal med rörlig pensionsålder, med premier om 10,5 procent upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp.

Lån till ledande befattningshavare

Lån för finansiering av bilinköp har lämnats till 1 person i ledande befattningar på sammanlagt 126 tkr (192 tkr). Villkor om återbetalning och ränta är samma som gäller för övrig personal.

ARVODE OCH KOSTNADS-
ERSÄTTNING TILL REVISORER

	2017	2016
Koncernen KPMG		
Revisionsuppdrag	1 140	1 658
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	59	160
Andra uppdrag	50	569

GS KPMG

Revisionsuppdrag	1 240	1 140
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	61	59
Skatterådgivning	28	50

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 7 AVSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2017	2016
Koncernen		
<i>Avskrivningar enligt plan fördelade per tillgång</i>		
Balanserade utgifter för medlemssystem	–	-134
Byggnader och mark	-2 638	-2 188
Inventarier, verktyg och installationer	-218	-227
	-2 856	-2 549

GS

Avskrivningar enligt plan fördelade per tillgång

Balanserade utgifter för medlemssystem	–	-134
Inventarier, verktyg och installationer	-188	-197
	-188	-331

Not 8 OPERATIONELL LEASINGLEASINGAVTAL DÄR
FÖRETAGET ÄR
LEASEGIVARE

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal</i>		
Inom ett år	27 580	30 447
Mellan ett och fem år	40 469	56 288
Senare än fem år	100	7 810
	68 149	94 545

GS

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal

Inom ett år	2 271	2 077
Mellan ett och fem år	5 578	2 077
	7 849	4 154

**LEASINGAVTAL DÄR
FÖRETAGET ÄR
LEASETAGARE**

2017-12-31

2016-12-31

Koncernen och GS

*Framtida minimileaseavgifter avseende icke
uppsägningsbara operationella leasingavtal*

Inom ett år	9 401	8 855
Mellan ett och fem år	23 626	11 344
	33 027	20 199

	2017	2016
Räkenskapsårets kostnads- förda leasingavgifter	2 373	3 374

**Not 9 RESULTAT FRÅN ANDELAR I
KONCERNFÖRETAG**

	2017	2016
Utdelning	9 450	9 450
	9 450	9 450

**Not 10 RESULTAT FRÅN ANDELAR
I INTRESSEFÖRETAG**

	2017	2016
Utdelning	6 000	6 000
Resultat från andelar i Handelsbolag	9 194	10 742
	15 194	16 742

**Not 11 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA
VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

	2017	2016
Koncernen		
Ränteintäkter, övriga	6 000	6 907
Utdelningar	10 742	1 226
Realisationsresultat vid försäljning av värdepapper	16 742	279
	8 412	8 412

GS

Ränteintäkter, koncernföretag	1 910	1 368
Ränteintäkter, övriga	8 422	6 907
Utdelningar	1 488	1 226
Realisationsresultat vid försäljning av värdepapper	21 356	279
	33 176	9 780

**Not 12 RÄNTEINTÄKTER OCH
LIKNADE RESULTATPOSTER**

	2016	2015
Koncernen		
Ränteintäkter, övriga	110	115
	110	115
GS		
Ränteintäkter, övriga	110	110
	110	110

Not 13 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2017	2016
Koncernen		
Aktuell skattekostnad	-14 272	-7 392
Uppskjuten skatt	-1 322	-918
	-15 594	-8 310
GS		
Aktuell skattekostnad	-10 311	-3 855
	-10 311	-3 855

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT	2017		2016	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp

Koncernen

Resultat före skatt		20 427		-24 825
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	22,0	-4 494	22,0	5 462
Andra icke-avdragsgilla kostnader	302,7	-61 833	-255,3	-63 374
Ej skattepliktiga intäkter	-259,9	53 081	204,8	50 836
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0	–	0,0	–
Övrigt	11,5	-2 348	-5,0	-1 233
Redovisad effektiv skatt	76,3	-15 594	-33,5	-8 310

GS

Resultat före skatt		8 435		-27 973
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	22,0	-1 856	22,0	6 154
Ej avdragsgilla kostnader	733,0	-61 830	-226,5	-63 368
Ej skattepliktiga intäkter	-636,1	53 652	191,7	53 623
Övrigt	3,3	-277	3,1	-264
Redovisad effektiv skatt	122,2	-10 311	-9,7	-3 855

GS är skattskyldiga enbart för resultatet av kapitalförvaltningen. Intäkter och kostnader hänförliga till den övriga verksamheten har vid avstämningen av effektiv skatt betraktats som ej skattepliktiga respektive ej avdragsgilla.

Not 14 BALANSERADE UTGIFTER FÖR MEDLEMSSYSTEM

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen och GS		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	7 070	–
Övriga investeringar	21 257	7 070
Vid årets slut	28 327	7 070
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-134	–
Årets avskrivning	–	-134
Vid årets slut	-134	-134
Redovisat värde vid årets slut	28 193	6 936

Not 15 BYGGNADER OCH MARK

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	116 103	111 569
Nyanskaffningar	7 134	5 267
Avyttringar och utrangeringar	–	-2 114
Omklassificeringar	5 199	1 381
Vid årets slut	128 436	116 103
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-24 475	-22 999
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	–	713
Årets avskrivning	-2 638	-2 189
Vid årets slut	-27 113	-24 475
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Årets nedskrivningar	-174	-174
Vid årets slut	-174	-174
Redovisat värde vid årets slut	101 149	91 454

GS*Akkumulerade anskaffningsvärden*

Vid årets början	–	2 114
Avyttringar och utrangeringar	–	-2 114
Vid årets slut	–	–

Akkumulerade avskrivningar

Vid årets början	–	-713
Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	–	713
Årets avskrivning	–	–
Vid årets slut	–	–

Redovisat värde vid årets slut

– –

VARAV MARK	2016-12-31	2015-12-31

Koncernen

Akkumulerade anskaffningsvärden	18 821	18 821
Redovisat värde vid årets slut	18 821	18 821

Not 16 UPPLYSNING OM VERKLIGT VÄRDE PÅ FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Akkumulerade verkliga värden</i>		
Vid årets slut	836 000	676 000

Verkliga värdet baseras till 100 % på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med aktuella kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella.

**Not 17 INVENTARIER, VERKTYG
OCH INSTALLATIONER**

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	19 041	18 818
Nyanskaffningar	–	223
Vid årets slut	19 041	19 041
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-18 243	-18 016
Årets avskrivning	-219	-227
Vid årets slut	-18 462	-18 243
Redovisat värde vid årets slut	579	798
GS		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	18 890	18 667
Nyanskaffningar	–	223
Vid årets slut	18 890	18 890
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-18 153	-17 956
Årets avskrivning på anskaffningsvärden	-188	-197
Vid årets slut	-18 341	-18 153
Redovisat värde vid årets slut	549	737

**Not 18 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH
FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
Vid årets början	5 423	3 913
Omklassificeringar	-5 199	-1 381
Investeringar	3 274	2 891
Redovisat värde vid årets slut	3 498	5 423

Not 19 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	3 000	3 000
Redovisat värde vid årets slut	3 000	3 000

SPEC AV GS OCH KONCERNENS INNE- HAV AV ANDELAR I KONCERNFÖRETAG	2017		2016	
	Antal andelar	Andel i % i)	Redovisat värde	Redovisat värde

Dotterföretag /
Org nr / Säte

GS Stockholm Fastigheter AB, 556600-0021, Stockholm	100	100,0	3 000	3 000

AB Domus,
556016-8352,
Stockholm

Tobaksspinneriet
13 Fastighets AB,
556820-0710,
Stockholm

Stockholm
Diamanten 8 AB,
556826-8279,
Stockholm

Fastighets AB
Stockholm
Lindbacken 12,
556820-1080,
Stockholm

Läraren 3
Fastighets AB,
556820-0702,
Stockholm

3 000 3 000

i) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Not 20 FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG

	2017-12-31	2016-12-31
GS		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	75 164	75 164
Tillkommande fordringar	13 500	–
Redovisat värde vid årets slut	88 664	75 164

Not 21 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	126 857	128 990
Lämnat aktieägartillskott	–	2 000
Årets andel i intresseföretags resultat	19 986	12 667
Årets utdelning	-15 000	-16 800
Redovisat värde vid årets slut	131 843	126 857

GS*Ackumulerade anskaffningsvärden*

Vid årets början	143 619	141 677
Lämnat aktieägartillskott	–	2 000
Årets andel i handelsbolags resultat	194	-58
Redovisat värde vid årets slut	143 813	143 619

SPECIFIKATION AV GS OCH KONCERNENS INNEHAV AV ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG	2017-12-31		
	Andelar/ antal i % i)	Kapitalandelens värde i koncernen	Redovisat värde hos moderföretaget

Intresseföretag / Org nr / Säte*Direkt ägda*

HB Klockan 916501-8079, Stockholm	30,0	36 759	33211

Dagens Arbete AB 556532-4307, Stockholm	34,0	3 338	2 717

KungsLagern Holding AB 556875-2694, Stockholm	30,0	89 671	105 810

Fritidsbyn Kloten HB 969641-7493, Lindesberg	50,0	2 075	2 075

Indirekt ägda

Klockans Garage AB 556640-8620, Stockholm			

Dagens Arbete Media AB 556394-4940, Stockholm			

Lagern 11 AB 556761-8037, Stockholm			

131 843 143 813

i) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

SPECIFIKATION AV GS OCH KONCERNENS INNEHAV AV ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG			2016-12-31
	Andelar/ antal i % i)	Kapitalandelens värde i koncernen	Redovisat värde hos moderföretaget

Dotterföretag / Org nr / Säte*Direkt ägda*

HB Klockan 916501-8079, Stockholm	30,0	33 255	33 211
Dagens Arbete AB 556532-4307, Stockholm	34,0	2 071	2 717
KungsLagern Holding AB 556875-2694, Stockholm	30,0	89 650	105 810
Fritidsbyn Kloten HB 969641-7493, Lindesberg	50,0	1 881	1 881

Indirekt ägda

Klockans Garage AB 556640-8620, Stockholm			
Dagens Arbete Media AB 556394-4940, Stockholm			
Lagern 11 AB 556761-8037, Stockholm			
		126 857	143 619

i) Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Not 22 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen och GS		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	514 717	541 861
Tillkommande tillgångar	166 139	129 840
Avgående tillgångar	-127 202	-156 984
Redovisat värde vid årets slut	553 654	514 717

Not 23 UPPSKJUTEN SKATT

	2017-12-31		
	Redovisat värde	Skattemässigt värde	Temporär skillnad
Koncernen			
<i>Väsentliga temporära skillnader</i>			
Skatt på koncernmässigt övervärde	26 670	–	26 670
Avskrivningar byggnader	-2 181	-15 634	13 453
	24 489	-15 634	40 123

	2017-12-31		
	Uppskjutenskattfordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Koncernen			
<i>Väsentliga temporära skillnader</i>			
Skatt på koncernmässigt övervärde	78	5 945	-5 867
Avskrivningar byggnader	–	2 960	-2 960
Uppskjuten skattefordran/skuld	78	8 905	-8 827

Not 23 UPPSKJUTEN SKATT (forts)

	2016-12-31		
	Redovisat värde	Skattemässigt värde	Temporär skillnad
Koncernen			
<i>Väsentliga temporära skillnader</i>			
Skatt på koncernmässigt övervärde	27 127	–	27 127
Avskrivningar byggnader	-1 731	-8 716	6 985
	25 396	-8 716	34 112

	2016-12-31		
	Uppskjutenskattfordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto

Koncernen*Väsentliga temporära skillnader*

Skatt på koncernmässigt övervärde	78	6 046	-5 968
Avskrivningar byggnader	–	1 537	-1 537
<i>Uppskjuten skattfordran/skuld (netto)</i>	<i>78</i>	<i>7 583</i>	<i>-7 505</i>

Not 24 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen och GS		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	54 757	60 738
Tillkommande fordringar	2 620	1 248
FOLKSAM Tvåårsavtal	-1 600	-2 506
Reglerade fordringar	-49 863	-4 723
Redovisat värde vid årets slut	5 914	54 757

Not 25 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
Förutbetalad hyra	1 945	1 916
AFA-medel	2 657	2 172
Leasingkostnader	543	426
Dagens Arbete	4 019	3 711
Upplupen ränta	–	109
Övriga poster	1 281	8 371
	10 445	16 705

GS

Förutbetalad hyra	1 945	1 916
AFA-medel	2 657	2 172
Leasingkostnader	543	426
Dagens Arbete	4 019	3 711
Upplupen ränta	–	1 477
Övriga poster	1 133	8 309
	10 297	18 011

Not 26 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
Förutbetalda hyror	3 085	2 418
Upplupna kostnader för el och uppvärmning	12	442
Upplupna personalrelaterade kostnader	12 940	13 482
LO Rättsskydd	1 145	862
Övriga poster	2 650	1 571
	19 832	18 775

GS

Upplupna personalrelaterade kostnader	12 940	13 482
LO Rättsskydd	1 145	862
Övriga poster	2 450	1 137
	16 535	15 481

Not 27 BETALDA RÄNTOR OCH ERHÅLLEN UTDELNING

	2017	2016
Koncernen		
Erhållen utdelning	1 488	1 226
Erhållen ränta	8 532	7 022
Erlagd ränta	-66	-26
GS		
Erhållen utdelning	16 938	16 676
Erhållen ränta	10 441	8 385
Erlagd ränta	-62	-20

Not 28 LIKVIDA MEDEL

	2017-12-31	2016-12-31
Koncernen		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	29 835	34 954
	29 835	34 954

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

	2017-12-31	2016-12-31
GS		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Banktillgodohavanden	8 594	21 662
	8 594	21 662

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Not 29 ÖVRIGA UPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSEN
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m

	2017	2016
Koncernen		
Avskrivningar	2 399	2 092
Rearesultat försäljning av anläggningstillgångar	-21 356	-3 028
Resultatandelar i intresseföretag	-22 047	-13 524
Erhållen utdelning från intresseföretag	15 194	16 742
Avsättningar/fordringar avseende pensioner	7 609	2 683
	-18 201	4 965

GS

Avskrivningar	188	331
Rearesultat försäljning av anläggningstillgångar	-21 356	-3 028
Avsättningar/fordringar avseende pensioner	7 609	2 683
	-13 559	-14

**Not 30 STÄLLDA SÄKERHETER OCH
EVENTUALFÖRPLIKTELSE**

	2017	2016
Koncernen		
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser		
Borgensförbindelser till förmån för intresseföretag	157 500	157 500
Skulder i delägda handelsbolag	60 673	71 093
	218 173	228 593
GS		
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser		
Borgensförbindelser till förmån för intresseföretag	157 500	157 500
Skulder i delägda handelsbolag	60 673	71 093
	218 173	228 593

Not 31 KONCERNUPPGIFTER*Inköp och försäljning inom koncernen*

Av GS totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % av inköpen och 0 % av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som företaget tillhör.

Not 32 NYCKELTALSDEFINITIONER

Balansomslutning: Totala tillgångar

Avkastn på kapitalplaceringar:

Finansnetto / Finansiella anläggningstillgångar

Antal medlemmar avser totalt antal per den

31 december respektive år

Stockholm den 25 april 2018

 Per-Olof Sjö
 Ordförande

 Madelene Engman
 Vice ordförande

 Bo-Arne Andersson
 Vice ordförande

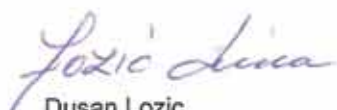

 Daniel Andersson

 Gunilla Charléz

 Roman Hagman

 Patrik Thorsson Nilsson

 Jörgen Johansson

 Dusan Lozic

 Camilla Lundh

 Lars Nymän

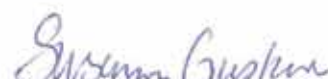

 Peter Mångs

 Claes Schoultz

Vår revisionsberättelse har lämnats den 26 april 2018

KPMG AB

 Mikael Käll
 Auktoriserad revisor

 Susanne Gustavsson
 Förtroendevald revisor

 Hans Klingstedt
 Förtroendevald revisor

 Michael Meisner
 Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till förbundsmeetet i GS - facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch, org. nr 802005-1218

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för GS - facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch för år 2017. Förbundets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 27-51 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderförbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till moderförbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserad revisor har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för

att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR SAMT STADGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för GS - facket för Skogs-, Trä- och Grafisk bransch för år 2017.

Vi tillstyrker att förbundsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderförbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Slutord

Härmed får förbundsstyrelsen avge förbundets nionde verksamhetsberättelse samt års- och koncernredovisning.

Förbundets nionde verksamhetsår har varit ett år med fokus på aktiviteter kring organisering och rekrytering.

Att rekrytera och organisera är och förblir ett kärnuppdrag för oss som facklig organisation. Under året har organisationen jobbat med vårt stora beting, att rekrytera nya medlemmar och sätta vårt fokus på våra medlemmar, att rekrytera förtroendevalda samt att vara nära våra medlemmar på arbetsplatserna. Under året har vi rekryterat över 3 800 nya medlemmar och tappat cirka 600 medlemmar. Läckaget från organisationen, trots högkonjunktur är illavarslande. Vi har nu påbörjat arbetet med att säkra upp kring medlemsrekrytering och att vara nära våra arbetsplatser.

GS ska vara en medlemsnära organisation med medlemmen i centrum.

Vi hoppas och tror att de åtgärder vi nu gör inför 2018 ska ge resultat.

Vi har många utmaningar framför oss, vi ska vända medlems-trenden och vi ska öka organisationsgraden och medlemsantalet. Vår utmaning är att få vår ekonomi i balans och att gå till kommande kongress och där kunna fatta självständiga beslut.

Det träindustriella byggandet har nu rejält kommit upp på dagordningen, vårt idoga arbete har burit frukt. Vi har tillsammans med näringslivet och regeringen fått till en hel del avtal som främjar det träindustriella byggandet.

Med dessa ord tackar styrelsen samtliga nya och gamla medlemmar för gångna verksamhetsåret och tackar samtidigt för förtroendet att få leda detta fina förbund.

GS Verksamhetsberättelse och Årsredovisning 2017
Form: JINAB, Lazze Öst
Maj 2018

www.gsfacket.se

FACKET FÖR SKOGS-, TRÄ-
OCH GRAFISK BRANSCH

www.gsacket.se